

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука

Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

Број: УО - 8/25
Датум: 29.05.2025. године

Бања Лука, април 2025. године

С А Д Р Ж А Ј

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	6
1.1. Мисија, визија и циљеви.....	6
1.2. Надлежности Агенције	7
1.3. Органи управљања и организациона структура.....	9
1.3.1. Органи управљања	9
1.3.2. Организациона структура	10
1.4. Законодавни оквир	12
2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ	13
2.1. Регулаторне активности.....	13
2.2. Надзорне активности и лиценцирање	16
2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења.....	16
2.2.2. Надзорне активности.....	19
2.2.2.1. Посредни надзор	20
2.2.2.2. Непосредни надзор	24
2.2.2.3. Мјере надзора.....	25
3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ	29
3.1. Омбудсман у осигурању	30
3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања.....	31
3.1.2. Едукација потрошача у осигурању	34
3.1.3. Унапређење регулаторног оквира	35
3.1.4. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања.....	37
4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	38
4.1. Унапређење супервизорских пракси	38
4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности– Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија.....	41
4.3. Информациони систем Агенције	43
4.4. Сарадња са другим институцијама	46

4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама	46
4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама	49
4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања	51

Табеле

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања.....	10
Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених.....	11
Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године.....	18
Табела 4: Сагласности, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године	19
Табела 5: Информације/анализе и мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године	21
Табела 6: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12. 2024. године.....	26
Табела 7: Структура приговора / захтјева по врстама осигурања	31
Табела 8: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима / захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима.....	34

Графикони

Графикон 1: Организациона структура Агенције	10
Графикон 2: Приговори у периоду 2020 – 2024. година	32
Графикон 3: Приговори по врстама осигурања	32
Графикон 4: Предмет приговора.....	32
Графикон 5: Врсте аката Омбудсмана	33
Графикон 6: Акти Омбудсмана	34

УВОДНА РИЈЕЧ

Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је основана законом, као самостални и независни регулаторно – надзорни орган који дјелује у циљу заштите права и интереса осигураника, трећих оштећених лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, те општег унапређења тржишта осигурања и добровољног пензијског осигурања (у даљем тексту: тржиште осигурања).

У складу са законским оквиром, надлежности Агенције се могу груписати на регулаторне, надзорне, те надлежности заштите и едукације потрошача у осигурању. Такође, у сврху ефикасног испуњавања својих законских надлежности, Агенција континуирано проводи и активности унапређења надзорних процеса и сарадње са другим институцијама. Преглед активности које је Агенција проводила, у 2024. години, дат је у овом извјештају.

Регулаторне активности Агенције имају за циљ очување стабилности и развој сектора осигурања у Републици Српској, а у извјештајном периоду биле су усмјерене на унапређење регистара које води Агенција у смислу прописивања обавезе вођења података о свим организационим дијеловима друштава за осигурање, уз поједностављивање процедура за регистрацију истих у регистрима Агенције. Такође, захтјеви везани за именовања лица на значајним положајима у друштвима за осигурање подигнути су на виши ниво, уз увођење обавезе годишњег достављања извода из казнене евиденције, односно увјерења о некажњавању за сва лица на значајним положајима у друштвима за осигурање. Надаље, прописана су правила и тзв. додатног надзора над групацијама осигуравача. Посебан акценат у оквиру регулаторних активности био је и на доношењу подзаконских аката на основу Закона о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају¹. У сврху усклађивања са одредбама Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности² донесен је подзаконски акт којим се детаљније прописује поступак процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности, фактори ризика које обвезници из области осигурања и добровољног пензијског осигурања требају да размотре при процјени ризика од прања новца и финансирања терористичких активности.

У циљу даљег развоја надзорних процеса, посебан значај је дат стандардизацији обухвата података које учесници на тржишту осигурања достављају путем прописаних надзорних и статистичких извјештаја, те припремним активностима за имплементацију IFRS 17 и IFRS 9, укључујући и провођења истраживања о нивоу спремности друштава за осигурање за примјену ових стандарда финансијског извјештавања. Започете су и активности на спровођењу другог стрес теста сектора осигурања Републике Српске.

Надзор учесника на тржишту осигурања, у 2024. години, обављан је путем посредног и непосредног надзора. Посредни надзор је обављан кроз континуирано праћење и

---

¹ „Службени гласник Републике Српске“, број: 1/24

² „Службени гласник БиХ“, број: 13/24

анализу стања и трендова на тржишту осигурања, извршења наложених мјера, начина рада и финансијског положаја учесника на тржишту осигурања. У извјештајном периоду покренуто је 19 нових надзора и то: 1 посредни ванредни надзор, те 11 редовних и 7 ванредних непосредних надзора учесника на тржишту осигурања. Фокус ванредних надзорних активности био је на примјени услова и тарифа неживотних осигурања код уговора закључених у поступцима јавних набавки, те пословању предузетника у осигурању, док се редовни надзор заснивао на Плану надзора за 2024. годину. На основу активности непосредног и посредног надзора изрицане су надзорне мјере које су имале за циљ очување финансијског положаја друштава за осигурање и заштиту интереса осигураника и корисника осигурања.

Активности Агенције на међународној идентификацији као једине институције надлежне за надзор осигурања и добровољног пензијског осигурања у Републици Српској, а која је независна од било које институције БиХ, резултирало је пријемом Агенције у пуноправно чланство у Међународној асоцијацији супервизора у осигурању (International Association of Insurance Supervisors – IAIS) и Међународној организацији пензијских супервизора (International Organisation of Pension Supervisors – IOPS).

Агенција је завршила и активности самопроцјене усклађености са основним принципима осигурања (Insurance Core Principles – ICPs), која се проводи у оквиру пројекта техничке помоћи Свјетске банке: *Finance for Development Trust Fund (F4D TF): Insurance Core Principles*. Треба истаћи да се овај пројект, односно самопроцјена усклађености са ICPs врши одвојено за Републику Српску и одвојено за ФБиХ, у складу са успостављеним супервизорским овлашћењима и надлежностима по ентитетима у БиХ.

Организована је едукација и испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању, и то један редовни и два ванредна испитна рока. Едукација је обухватала програм предвиђен прописима, а стручни испит је у редовном року положило 35 кандидата, а у ванредним роковима 59 кандидата.

Агенција је дјеловала и у оквиру активности Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске, а настављена је већ успостављена сарадња и извјештавање у процесу придруживања и приступања Босне и Херцеговине Европској унији.

Директор
Агенције,

Драженка Јањанин

1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција је основана 2006. године Законом о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19).

Агенција је самостална непрофитна институција Републике Српске, која за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске. Сједиште Агенције је у Бањој Луци.

1.1. Мисија, визија и циљеви

Мисија Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора сектора осигурања, односно:

- осигурања (друштва за осигурање, заступници и брокери³ у осигурању) и
- добровољног пензијског осигурања (друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољни пензијски фондови),

с циљем заштите и обезбјеђења повјерења осигураника, трећих лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и транспарентно функционисање тржишта осигурања у Републици Српској.

Визија је континуирани развој Агенције, као независног и модерног регулатора и надзорног тијела у складу са најбољом праксом и међународним стандардима у овој области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржишту осигурања (друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и Заштитни фонд Републике Српске), као и правила и принципе надзора са међународно прихваћеним стандардима надзора у осигурању. Агенција врши надзор и предузима мјере потребне да се обезбиједи законитост рада и пословања учесника на тржишту осигурања.

У сарадњи са учесницима на тржишту осигурања у Републици Српској, Агенција предузима активности у циљу подизања свијести о потреби сталног унапређивања пословања и повећавања нивоа усклађености са стандардима и прописима у осигурању.

Дјеловањем Агенције на овим основама стварају се претпоставке да се у Републици Српској изгради стабилно, уређено и ефикасно тржиште осигурања, које корисницима обезбјеђује услуге осигурања на квалитетан, поуздан и транспарентан начин.

Основни принципи на којима се заснива функционисање Агенције су:

- економичан и ефикасан приступ регулацији и надзору,

---

³ Према Закону о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), посредовање у осигурању обављају брокери у осигурању (физичка лица и брокерска друштва у осигурању).

- објективан и непристрасан приступ у провођењу надзора,
- стандардизација надзорних процедура и
- транспарентност у обављању активности.

Стратешки циљеви Агенције су:

- изградња компетентности у надзору и отвореност ка конструктивној интеракцији са свим заинтересованим странама,
- стимулисање конкурентског окружења и помоћ у развоју саморегулације учесника на тржишту осигурања,
- регулација и надзор засновани на ризику - постепено унапређивање приступа надзору помјерањем фокуса, са накнадне контроле законитости пословања, на надзор који се базира на процјени ризика у пословању надзираних лица и на управљању тим ризицима,
- одржавање активне позиције у БиХ, примјена ЕУ и других међународних стандарда,
- повећање повјерења јавности у услуге и производе осигурања и добровољног пензијског осигурања,
- изграђивање ефективне политике у области развоја и употребе људских ресурса,
- оптимизација процеса, процедура и развоја у вези са употребом информационих технологија.

1.2. Надлежности Агенције

У складу са законским оквиром, надлежности Агенције могу се груписати на регулаторне, надзорне, те надлежности заштите и едукације потрошача у осигурању.

Агенција у оквиру својих регулаторних надлежности:

- доноси подзаконске прописе (правилнике, одлуке, наредбе, упутства и смјернице),
- анализира постојећу подзаконску регулативу, са аспекта промјена законског оквира и тржишних околности,
- покреће иницијативе за промјену закона из области осигурања, добровољног пензијског осигурања и закона из других области који су од значаја за очување стабилности и развој сектора осигурања,
- учествује у изради транспозиционих и корелационих табела у односу на директиве ЕУ из области осигурања и добровољног пензијског осигурања, у сарадњи са другим надлежним органима и

- активно учествује и проводи процјену усклађености домаће регулативе са Основним принципима осигурања (ICPs), издатим од Међународне асоцијације супервизора у осигурању (IAIS) у сарадњи са екстерним консултантима.

Надзорне надлежности Агенције су:

- надзор испуњености услова за издавање дозволе за рад друштвима за осигурање и друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, те надзор над организовањем и управљањем добровољним пензијским фондом/вима,
- надзор испуњености услова за овлашћење и упис у регистар заступника и брокера у осигурању, укључујући и организацију стручних испита за обављање послова заступања и посредовања у осигурању,
- надзор испуњености услова за издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у регистар овлашћених актуара,
- надзор испуњености услова за издавање разних одобрења/сагласности учесницима на тржишту осигурања,
- посредни надзор (правни, финансијско - рачуноводствени и актуарски) учесника на тржишту осигурања, на основу анализе извјештаја и друге документације коју учесници на тржишту осигурања достављају Агенцији,
- непосредни надзор над учесницима на тржишту осигурања,
- надзор над пословањем Заштитног фонда Републике Српске,
- вођење прописаних регистара друштава за осигурање, заступника и брокера у осигурању, овлашћених актуара, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова,
- размјена информација из области надзора са другим регулаторима финансијског тржишта у Републици Српској и Федерацији БиХ,
- сарадња и размјена информација са институцијама супервизије осигурања из земаља ЕУ и непосредног окружења, те по позиву колеца супервизора, а у циљу провођења надзорних активности друштава за осигурање која послују у оквиру групација осигуравача и
- развој информационог система Агенције с циљем ефикаснијег провођења надзорних активности.

Надлежности Агенције везане за заштиту и едукацију потрошача у осигурању су:

- праћење постојања и примјене интерних процедура за продају осигурања (закључивање уговора) у друштвима за осигурање, те за рјешавање одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума и сума осигурања,
- подстицај јачању повјерења јавности у услуге осигурања (путем Омбудсмана, едукацијом, превентивним дјеловањем и другим активностима),

- подизање јавне свијести о користима и потребама за осигурањем, као и ризицима покривеним осигурањем,
- едукација различитих категорија потрошача на тржишту осигурања,
- информисање надлежних органа и јавности о раду Агенције и стању на тржишту осигурања и
- сарадња са другим надзорним органима финансијског сектора Републике Српске, ради очувања његове ефикасности, стабилности и обезбјеђења заштите права свих корисника финансијских услуга, у складу са Законом о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 49/09).

У сврху ефикасног испуњавања својих законских надлежности, Агенција континуирано проводи и активности унапређења рада и сарадње са другим институцијама и едукације учесника на тржишту осигурања.

1.3. Органи управљања и организациона структура

1.3.1. Органи управљања

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, органи управљања и руковођења Агенције су Управни одбор и директор.

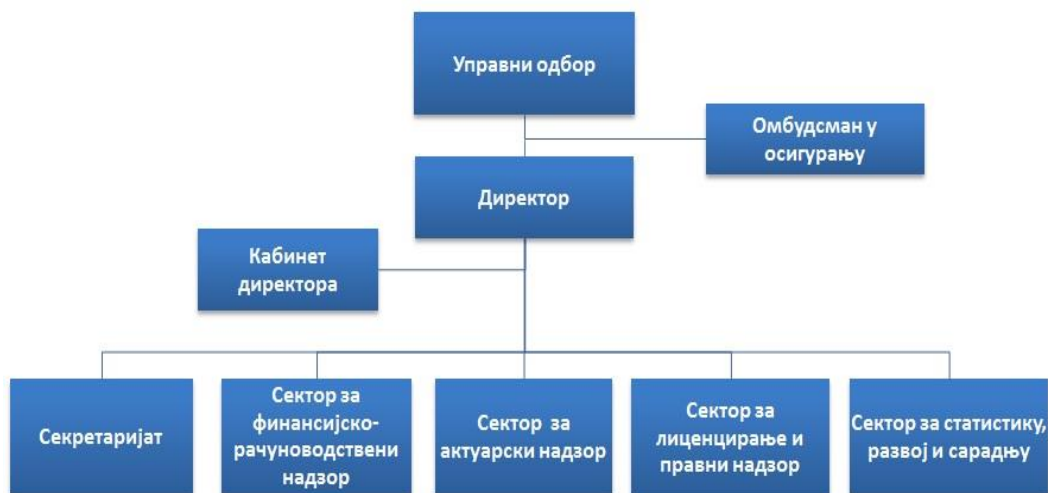
Управни одбор се састоји од предсједника и четири члана, које на приједлог Владе Републике Српске именује и разрјешава Народна скупштина Републике Српске.

Због истека мандата и комплетирања састава Управног одбора Агенције, Одлукама Народне скупштине Републике Српске од 28. маја 2024. године („Службени гласник Републике Српске, број: 49/24) за предсједника Управног одбора Агенције именован је Горан Рачић, док су за чланове Управног одбора Агенције именовани Бошко Мекињић, Милан Марковић и Ведрана Врховац. Члан Управног одбора је и Дејан Јеремић који је за члана Управног одбора именован Одлуком Народне скупштине Републике Српске од 22. фебруара 2022. године („Службени гласник Републике Српске, број: 19/22).

Директора Агенције, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Директор Агенције води пословање Агенције, заступа и представља Агенцију, одговоран је за законит рад и пословање, организује активности Агенције и обавља друге послове, који су законским оквиром и Статутом стављени у надлежност директора. Директор Агенције Драженка Јањанин је на приједлог Владе Републике Српске именована Одлуком Народне скупштине Републике Српске, број: 02/1-021-1495/23 од 22.12.2023. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 114/23).

1.3.2. Организациона структура

Организациона структура Агенције даје се у наставку.

Графикон 1: Организациона структура Агенције

Организациону структуру чине:

- Кабинет директора,
- Секретаријат,
- Сектор за финансијско-рачуноводствени надзор,
- Сектор за актуарски надзор,
- Сектор за лиценцирање и правни надзор,
- Сектор за статистику, развој и сарадњу и
- Омбудсман у осигурању.

У Агенцији је, на дан 31.12.2024. године, било запослено 43 радника, од чега је 39 запослених или 91% са високом стручном спремом из области економије, права или електротехнике.

У наредним табелама даје се структура запослених у Агенцији:

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања

Р.Б.	Ниво образовања	Професионални назив	Број запослених
1.	ССС	економски и административни техничар	4
2.	ВСС	дипл.економиста	21
		дипл.правник	9
		дипл.инж.ел.технике	1
		дипл.информатичар	1
	Укупно:		32
3.	Мастер/магистар	економске науке	7
УКУПНО:			43

Извор: Агенција

Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених

Р.Б.	Специјалистичка и стручна знања	Број запослених
1.	Овлашћени актуари	3
2.	Овлашћени процјесивачи	3
3.	Овлашћени ревизор	1
4.	Овлашћени интерни ревизор	5
5.	Овлашћени рачуновођа	3
6.	Вјештак за економску област	4
7.	Правосудни испит	1

Извор: Агенција

У складу са Планом едукативних активности за 2024. годину, запослени у Агенцији су учествовали на домаћим и међународним семинарима и симпозијумима како на лицу мјеста тако и у виртуелном формату, на актуелне теме из области:

- развоја и надзора осигурања
  - штете у осигурању и реосигурању,
  - изазови имплементације Међународног стандарда финансијског извјештавања 17,
  - макроекономски ризици,
  - трендови развоја пензијског осигурања,
  - управљање климатским ризицима,
  - спречавање прања новца и финансирања терористичких активности,
  - управљање ризицима и адекватност капитала,
  - ликвидација привредних субјеката,
  - интерна ревизија – размјена искустава;
- права осигурања
  - прекршајно законодавство у БиХ и регији,
  - корпоративно управљање;
- информационах технологија (ИТ)
  - дигитална оперативна отпорност,
  - јачање “cyber” безбједности;
- функционисања јавне управе
  - примјена Закона о јавним набавкама.

1.4. Законодавни оквир

Правни оквир, којим је уређен правни статус, надлежности и дјелокруг рада Агенције, представљају сљедећи закони:

- Закон о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19),
- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17),
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15, 78/20 и 1/24),
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19) и
- Закон о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 49/09).

Поред законског оквира, Агенција доноси и подзаконске прописе који обезбјеђују ефикасну примјену закона из области осигурања.

Закони и подзаконски акти којима је уређен сектор осигурања, доступни су на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

2.1. Регулаторне активности

Регулаторне активности Агенције имају за циљ очување стабилности и развој сектора осигурања у Републици Српској, а у 2024. години су се одвијале кроз доношење нових и унапређење постојећих подзаконских прописа из области осигурања.

Сходно наведеном, у извјештајном периоду, донесени су сљедећи подзаконски акти:

- Одлука о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 8/24),
- Упутство о размјени података о штетницима између друштава за осигурање у Републици Српској (објављено на интернет страници Агенције),
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о садржају и начину вођења регистра друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање код Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 37/24),
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о лицима на значајном положају у друштву за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 37/24),
- Правилник о минималном садржају база података и централној електронској евиденцији за обавезна осигурања у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 37/24),
- Правилник о додатном надзору над групацијама осигуравача („Службени гласник Републике Српске“, број: 55/24),
- Правилник о измјени и допуни Правилника о улагању средстава друштава за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 83/24),
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 91/24),
- Правилник о поступку процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник Републике Српске“, број: 114/24),
- Одлука о утврђивању и плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске у 2025. години („Службени гласник Републике Српске“, број: 114/24),
- Одлука о броју гласова чланова скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2025. годину („Службени гласник Републике Српске“, број: 114/24),
- Упутство за попуњавање надзорних и статистичких извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у Федерацији БиХ (објављено на интернет страници Агенције) и

- Упутство за попуњавање статистичких, надзорних и финансијских извјештаја заступника и посредника у осигурању и реосигурању (објављено на интернет страници Агенције).

Законом о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају⁴ прописано је да Управни одбор Агенције доноси заједничку тарифу премија и цјеновник за осигурање од аутоодговорности чија примјена не може бити дужа од 31.12.2026. године. Треба истаћи да је претходни законски рок за примјену заједничке тарифе премија и цјеновник за осигурање од аутоодговорности истекао 14.10.2023. године, те да до доношења наведених измјена и допуна закона, односно новог подзаконског акта, друштва за осигурање су примјењивала сопствене тарифе и цјеновнике за осигурање од аутоодговорности на које је претходну сагласност, сходно законским одредбама, дала Агенција. У извјештајном периоду, а на основу наведених измјена и допуна закона донесена је Одлука о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској, чијим ступањем на снагу су престале да важе сопствене тарифе осигурања и цјеновници друштава за осигурање у овој врсти осигурања. Ова одлука је донесена са роком важења 01.01.2025. године. Истиче се и да није било промјена у висини и структури премије осигурања од аутоодговорности у односу на претходну одлуку која је регулисала ову област, као ни у односу на сопствене тарифе и цјеновнике друштава за осигурање.

Надаље, сходно законским одредбама, Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској продужен је рок важења Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској до 01.01.2026. године. Разлог продужења наведене одлуке је праћење тржишта осигурања од аутоодговорности и процеса усклађивања са прописима ЕУ, те одлагање преласка на тзв. „дјелимичну“ либерализацију прије законом одређеног максималног рока. Такође, измјенама наведене одлуке отклоњен је техничких недостатак, односно да се одредбе о бонусу и малусу не односе на преносиве таблице за које је премија дата у једном износу основне премије.

Упутство о размјени података о штетницима између друштава за осигурање у Републици Српској је донесено као пратеће упутство за примјену одредби ове одлуке, које регулишу право осигураника на „бонус“, односно обавезу на „малус“ приликом закључења уговора о осигурању од аутоодговорности.

Доношење Правилника о измјенама и допунама Правилника о садржају и начину вођења регистра друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање код Агенције за осигурање Републике Српске проистекло је из потребе прописивања вођења података о свим организационим дијеловима друштава за осигурање из Републике Српске и ФБиХ. Надаље, поједностављене су процедуре и документација која је неопходна за регистрацију организационих дијелова друштава за осигурање у регистрима код Агенције.

---

⁴ „Службени гласник Републике Српске“, број: 1/24

Правилником о измјенама и допунама Правилника о лицима на значајном положају у друштву за осигурање уведено је да се лица на значајном положају лиценцирају за сваки мандат, а не само када се први пут именују на одређену функцију у друштву за осигурање. Такође, уведена је обавеза друштву за осигурање да доставља изводе из казнене евиденције (увјерење о некажњавању) за сва лица на значајном положају, док обављају функције на које су именовани, сваке године у децембру мјесецу. Поред наведеног, измјене су извршене у дијелу који се односи на потребне године радног искуства и искуства у руковођењу, односно подигнути су захтјеви за минималне услове у погледу радног искуства у области осигурања, финансија или права, те у погледу искуства у руковођењу за лица која се именују на значајне положаје у друштвима за осигурање.

На основу Закона о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, донесен је Правилник о минималном садржају база података и централној електронској евиденцији за обавезна осигурања у саобраћају, којим је прописан минимални садржај база података у којима друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ прикупљају, обрађују и чувају личне и друге податке у складу са чланом 15. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, те садржај података централне електронске евиденције коју води Заштитни фонд Републике Српске начин и рокови њиховог прикупљања, чувања, вођења и достављања, као и начин приступања тим подацима.

Доношење Правилника о додатном надзору над групацијама осигуравача произашло је из потребе испуњавања захтјева из процеса европских интеграција Босне и Херцеговине, а у вези са Програмом интегрисања БиХ у ЕУ. Овим правилником су идентификовани субјекти додатног надзора из групације осигуравача, обим додатног надзора, обрачун прилагођене адекватности капитала, те начин и рокови извјештавања друштва за осигурање у групи осигуравача. Наиме, одредбом члана 71. Закона о друштвима за осигурање, Агенцији је дато опште овлашћење за додатни надзор друштава за осигурање у групацији осигуравача, без детаљнијег законског регулисања појма групација осигуравача и осталих минималних законских захтјева. Након сагледавања и анализе осталих законских одредби идентификована је једна ситуација у којој групација осигуравача може бити субјект додатног надзора. Агенција ће детаљније регулаторно приступити овом питању у складу са развојем домаћег законодавства које регулише како пословање друштава за осигурање, тако и финансијских конгломерата уопштено посматрано, при чему ће се у случају развоја групација, те изражајнијих системских и других ризика унапређивати прописи из дјелокруга Агенције, али и иницирати сходне промјене законског оквира.

На основу иницијативе Удружење друштава за осигурање Републике Српске, Агенција је донијела Правилник о измјени и допуни Правилника о улагању средстава друштава за осигурање, а односи се на то да средства друштва за осигурање у резервном фонду Бироа зелене карте у БиХ могу служити у цјелости као средство за покриће техничких резерви, док средства у фонду за накнаду штета Бироа зелене карте у БиХ могу

служити као средство за покриће техничких резерви максимално до износа обрачунатих резерви за штете по зеленој карти.

У циљу усклађивања са одредбама Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности⁵ донесен је Правилник о поступку процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности, којим се прописује поступак процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности, фактори ризика које обвезници из области осигурања и добровољног пензијског осигурања требају да размотре при процјени ризика од прања новца и финансирања терористичких активности. Правилник прописује минимум активности обвезника на спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, правила организације, управљање и одговорност органа, функција и других запослених код обвезника, начин провођења мјера идентификације и праћења трансакција и активности клијента, поступак процјене ризика цјелокупног пословања и појединачне процјене ризика и управљање издвојеним или посебним ризицима који су карактеристични за пословни модел, производе или услуге обвезника.

Одлуком о утврђивању и плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске у 2025. години је прописан начин утврђивања и обрачуна доприноса, те рокови уплате доприноса чланова Заштитног фонда Републике Српске. Укупан и појединачан број гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2025. годину, утврђен на бази обрачунатих и уплаћених доприноса свих чланова Заштитног фонда Републике Српске за претходну годину, прописан је Одлуком о броју гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2025. годину.

У циљу даље стандардизације обухвата података које учесници на тржишту осигурања достављају путем прописаних надзорних и статистичких извјештаја донесена су два упутства, а то су: Упутство за попуњавање надзорних и статистичких извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у Федерацији БиХ, те Упутство за попуњавање статистичких, надзорних и финансијских извјештаја заступника и посредника у осигурању и реосигурању.

2.2. Надзорне активности и лиценцирање

2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења

У периоду од 01.01. до 31.12.2024. године, Агенција је, у складу са законским овлашћењима, разматрала и рјешавала поднесене захтјеве за:

- издавање дозволе за заступање у осигурању, те за упис и брисање из Регистра заступника у осигурању – физичких лица и друштава за заступање,
- издавање дозволе за посредовање у осигурању, те за упис и брисање из Регистра брокера у осигурању – физичких лица и брокерских друштава у осигурању,

⁵ „Службени гласник БиХ“, број: 13/24

- издавање сагласности за избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању,
- издавање сагласности за избор независног ревизора друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензијским фондом,
- издавање сагласности друштву за осигурање за емисију акција,
- издавање сагласности у вези улагања средстава друштва за осигурање,
- издавање сагласности за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање и Заштитном фонду Републике Српске,
- издавање дозволе за отварање филијале друштва за осигурање из Републике Српске у ФБиХ,
- издавање дозволе друштву за осигурање из Републике Српске, које је основало филијалу у ФБиХ, за промјене података,
- издавање сагласности на статут и измјене статута друштва за осигурање и Заштитног фонда Републике Српске,
- издавање сагласности друштву за управљање добровољним пензијским фондом на проспект и скраћени проспект добровољног пензијског фонда и на његове измјене.

Поред тога, Агенција је вршила уписе промјена података у регистрима, давала мишљења у вези с примјеном прописа из осигурања и добровољног пензијског осигурања, те издавала изводе из регистара Агенције и потврде/документе са траженим подацима за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе.

У вези са издавањем дозвола за рад, те уписа и брисања из регистара, које Агенција води у складу са законом, вођено је 200 поступака, а чија структура је дата у *Табели 3*.

У складу са законским овлашћењима Агенција је, у извјештајном периоду, разматрала 95 захтјева за издавање сагласности и одобрења учесницима на тржишту осигурању, извршила 469 уписа промјена и уписа организационих дијелова у регистрима, те издала 33 мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања и добровољног пензијског осигурања, 125 потврда/докумената/извода из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки, а што је представљено у *Табели 4*.

Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године

Р.Б.	Опис	Број	Субјект/Напомена	Стање на дан 31.12.2024. године
1.	Издавање дозвола за заступање и посредовање у осигурању, те упис и брисање из Регистра заступника и посредника/брокера у осигурању	83 заступника уписана у Регистар заступника у осигурању - физичка лица	Актуелни подаци о заступницима у осигурању су доступни на интернет страници Агенције	602 заступника у осигурању - физичка лица ⁶
		74 заступника брисана из Регистра заступника у осигурању – физичка лица		од чега је
		25 предузетничких радњи уписано у Регистар заступника у осигурању - физичка лица		
		4 предузетничке радње брисане из Регистра заступника у осигурању - физичка лица		93 предузетничке радње
		3 друштва за заступање из Републике Српске уписана у Регистар друштава за заступање у осигурању	МКД „Flex Credit“ д.о.о. Бања Лука „Bonitet BDR“ д.о.о. Бања Лука МКД „PRO FIN“ д.о.о. Источно Сарајево	20 друштава за заступање у осигурању из Републике Српске
		7 брокера у осигурању уписано у Регистар брокера у осигурању – физичка лица	Актуелни подаци о брокерима у осигурању су доступни на интернет страници Агенције	21 брокер у осигурању - физичка лица
		1 брокерско друштво из Републике Српске уписано у Регистар брокерских друштава у осигурању	„ПРИМЕ БРОКЕР“ Брчко	7 брокерских друштава у осигурању из Републике Српске
		3 филијале брокерских друштава из ФБиХ уписане у Регистар брокерских друштава – Подрегистар брокерских друштава из ФБиХ	„ANO“ д.о.о. подружница И.Сарајево „DIGITA“ д.о.о. подружница И.Сарајево „Brokers Team“ д.о.о. главна филијала Бања Лука	5 филијала брокерских друштава за осигурање из ФБиХ

Извор: База података Агенције

⁶ Број регистрованих заступника уписаних у Регистар заступника – физичка лица обухвата и број заступника регистрованих као предузетничка радња за заступање у осигурању

Табела 4: Сагласности, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године

Р.Б.	Опис	Број
1.	Сагласност за закључивање уговора о реосигурању са иностраним реосигуравачем	18 захтјева (позитивно ријешени)
2.	Сагласност за избор независног ревизора друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензијским фондом	15 захтјева (позитивно ријешени)
3.	Сагласност друштву за осигурање за емисију акција: – повећање основног капитала	1 захтјев (позитивно ријешен)
4.	Сагласност у вези улагања средстава друштава за осигурање	25 захтјева (позитивно ријешени)
5.	Сагласност за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање и Заштитном фонду РС	23 захтјева (21 позитивно ријешен, 2 захтјева обустављен поступак)
6.	Дозвола за отварање филијале друштва из РС у ФБиХ	1 захтјев (позитивно ријешен)
7.	Дозвола друштву из РС, које је основало филијалу у ФБиХ, за промјене података	7 захтјева (позитивно ријешени)
8.	Сагласност на статут и измјене статута друштава за осигурање и Заштитног фонда РС	4 захтјева (позитивно ријешени)
9.	Сагласност на проспекат и скраћени проспекат добровољног пензијског фонда и на његове измјене	1 захтјев (позитивно ријешен)
10.	Упис промјена података у регистрима код Агенције	112 уписа
11.	Упис организационих дијелова друштава за осигурање у регистар Агенције	357 уписа
12.	Мишљења (тумачења), одговори и информације у вези са примјеном прописа из осигурања и добровољног пензијског осигурања	33 мишљења/информације/одговори на питања
13.	Потврде/документи/изводи из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки	125 потврда/докумената/извода из регистра

Извор: База података Агенције

2.2.2. Надзорне активности

Надзорне активности Агенције проводе се према стандардизованим супервизорским методологијама, које се редовно ревидирају и усклађују са стеченим искуствима у пракси и међународним стандардима супервизије осигурања.

У извјештајном периоду, надзорне активности Агенције су се заснивале на посредном (у просторијама Агенције) и непосредном (у просторијама учесника на тржишту осигурања) надзору пословања учесника на тржишту осигурања.

2.2.2.1. Посредни надзор

Активности посредног надзора, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године, обављане су:

- континуираном анализом финансијских и других извјештаја, пословне документације, те осталих података и евиденција које су учесници на тржишту осигурања дужни да воде или да достављају Агенцији, на начин и у роковима прописаним одредбама закона и подзаконских аката Агенције, односно кроз активности посредног континуираног надзора и
- ванредно, на основу посредних сазнања или по пријави о несолидном, неправилном или незаконитом пословању или поступању учесника на тржишту осигурања, када Агенција оцијени да постоји потреба за хитно дјеловање у циљу заштите интереса осигураника и трећих оштећених лица, а надзор је могуће оперативно извршити без непосредног одласка на лице мјеста – посредни ванредни надзор.

а) Посредни континуирани надзор

У оквиру активности посредног континуираног надзора сачињен је већи број информација/анализа и мишљења, приказаних у *Табели 5*, а у којима су:

- извршене анализе појединих сегмената пословања учесника на тржишту осигурања и
- идентификовани основни ризици у пословању појединих учесника на тржишту осигурања.

Наведене информације/анализе и мишљења садрже и приједлоге за даље надзорне активности и мјере Агенције.

Табела 5: Информације/анализе и мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године

Р.Б.	Опис	Надзирани субјект
1.	Информација о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала друштава за осигурање на дан 31.12.2023, 31.03.2024, 30.06.2024. и 30.09.2024. године	Сва друштва за осигурање из РС
2.	Информација о обрачуну и улагању средстава за покриће техничких резерви на дан 31.12.2023, 31.03.2024, 30.06.2024. и 30.09.2024. године	Сва друштва за осигурање из РС
3.	Информација о достављеним извјештајима о извршеној ревизији финансијских извјештаја друштава за осигурање за 2023. годину	Сва друштва за осигурање из РС
4.	Информација о извршеној анализи годишњих пословних планова за 2024. годину и средњорочних пословних планова друштава за осигурање	Сва друштва за осигурање из РС
5.	Информација о поштивању прописа из области интерне ревизије и актуарства	Сва друштва за осигурање из РС
6.	Информација о достављеним мишљењима овлашћених актуара на финансијске извјештаје и годишњи обрачун, политику саосигурања и реосигурања и на улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда за 2023. годину	Сва друштва за осигурање из РС
7.	Информација о извршеној контроли садржаја извјештаја о пословању друштава за осигурање за 2023. годину	Сва друштва за осигурање из РС
8.	Информација о анализи мјесечних извјештаја о премији, штетама и ликвидности друштава за осигурање за период 01.01. до 31.12.2023. године, те мјесечних извјештаја за 2024. годину	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
9.	Информација о трошковима спровођења осигурања, режијском додатку, оствареној премији осигурања, исплаћеним штетама и финансијском резултату за период од 01.01. до 31.12.2023. године и 01.01. до 30.06.2024. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
10.	Информација о закљученим уговорима о осигурању у поступцима јавних набавки у периоду 01.01. до 31.12.2023. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
11.	Информација о основним показатељима пословања посредника и заступника у осигурању у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године	Сви заступници и брокери у осигурању
12.	Информација о основним показатељима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности код обвезника провођења мјера у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године	Обвезници провођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичких активности
13.	Информација о извршеној контроли финансијских, надзорних и статистичких извјештаја за период 01.01. до 31.12.2023. године	Заштитни фонд Републике Српске
14.	Информација о уоченим неправилностима у вези са улагањем средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, те адекватности капитала на дан 31.12.2023. године	9 друштава за осигурање из РС
15.	Информација о уоченим неправилностима у вези са улагањем средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, те адекватности капитала на дан 31.03.2024. године	6 друштава за осигурање из РС
16.	Информација - анализа улагања у некретнине друштва за осигурање у сврху издавања сагласности за кориштење некретнина преко износа од 20% техничких резерви	5 друштава за осигурање из РС
17.	Информација о неисплаћеним одштетним захтјевима друштва за осигурање на дан 29.02.2024. и 30.04.2024. године	1 друштво за осигурање из РС

Р.Б.	Опис	Надзирани субјект
18.	Информација о извршењу рјешења у вези исплате одштетних захтјева друштва за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
19.	Информација о чланству филијале друштва за осигурање из ФБиХ у Заштитном фонду Републике Српске	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
20.	Мишљење на план и програм рада друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а односи се на филијалу у ФБиХ	1 друштво за осигурање из РС
21.	Мишљење на емисију акција	1 друштво за осигурање из РС
22.	Мишљење на избор овлашћеног ревизора	14 друштава за осигурање из РС 1 друштво за управљање добровољним пензијским фондом
23.	Мишљење на програм рада и избор директора	1 друштво за осигурање из РС Заштитни фонд РС
24.	Мишљење на план пословања	1 брокерско друштво у осигурању из РС 2 друштва за заступање у осигурању из РС
25.	Мишљење о садржају нацрта проспекта и скраћеног проспекта добровољног пензијског фонда	Друштво за управљање добровољним пензијским фондом
26.	Информација о основним показатељима пословања за период 01.01. до 31.12.2023. и 01.01. до 30.06.2024. године	Друштво за управљање добровољним пензијским фондом и добровољни пензијски фонд
27.	Информација о продајним мјестима и заступницима/посредницима у осигурању са којима друштво за осигурање има закључене уговоре (са стањем на дан 09.08.2024. године), те подацима о обрачунатој премији за период од 01.07.2023. до 09.08.2023. године и за период од 01.07.2024. до 09.08.2024. године	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
28.	Информација о извршеној контроли примјене прописа из области осигурања у дијелу који регулише рокове извјештавања и обавјештавања Агенције од стране друштава за осигурање за период 01.01. до 31.12.2023. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
29.	Информација о промјени премије неживотних осигурања и каналима продаје за период 01.01. до 30.06.2024. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
30.	Информација о извршеној контроли садржаја програма рада и извјештаја о раду интерне ревизије у друштвима за осигурање за 2023. годину	Сва друштва за осигурање из РС
31.	Информација о текућим задужењима друштава за осигурање са стањем на дан 30.06.2024. године према подацима из Централног регистра кредита БиХ	Сва друштва за осигурање из РС
32.	Информација о усклађености општих аката друштава за осигурање из области рачуноводства са законском и професионалном регулативом	Сва друштва за осигурање из РС
33.	Информација о уоченим неправилностима у вези са улагањем средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, те адекватности капитала на дан 30.06.2024. и 30.09.2024. године	Сва друштва за осигурање из РС

Р.Б.	Опис	Надзирани субјект
34.	Информација о расподјели бруто премије осигурања са максималним стопама режијског додатка, висини максималног самопридржаја и достави планова инвестиционе политике друштава за осигурање за 2024. годину	Сва друштва за осигурање из РС
35.	Информација - анализа адекватности обрачунатих резерви за штете у 2023. години (RBNS и IBNR)	Сва друштва за осигурање из РС
36.	Информација о недостацима уоченим у мишљењима овлашћених актуара, те могућностима за унапређење квалитета и стандардизацију мишљења овлашћених актуара	Овлашћени актуари

Извор: База података Агенције

б) Посредни (ванредни) надзор

На основу информација и анализа из континуираног посредног надзора, Агенција је покренула посредни ванредни надзор код 1 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској. Предмет надзора је примјена услова и тарифа неживотних осигурања друштва за осигурање код уговора закључених са уговорним органима у поступцима јавних набавки.

2.2.2.2. Непосредни надзор**а) Непосредни (редовни) надзор друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ**

У складу са Планом редовног надзора за 2024. годину, Агенција је покренула непосредни надзор код:

- 4 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и
- 5 филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ.

У овом извјештајном периоду, надзор је био усмјерен на провјеру:

- рада органа управљања,
- испуњавања законских захтјева за лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- закључивања уговора о осигурању - предуговорно и уговорно информисање осигураника,
- уговора о заступању и посредовању у осигурању, те пословања са заступницима и посредницима у осигурању,
- финансијског и рачуноводственог аспекта пословања (транзакције са повезаним лицима, процјена билансних и ванбилансних позиција са аспекта примјене подзаконског прописа Агенције, висина и покривеност трошкова спровођења осигурања, ликвидност, финансијски и други извјештаји),
- аката пословне политике,
- процеса и ажурности рјешавања и исплате одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума,
- политике саосигурања и реосигурања,
- обрачуна маргине солвентности, капитала и адекватности капитала,
- обрачуна техничких резерви,
- улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда,
- примјене тарифа и услова осигурања код закључивања уговора о осигурању и
- усклађености организације и пословања филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ са законским и подзаконским актима.

Поред наведеног, у овом извјештајном периоду завршено је и 8 редовних надзора учесника на тржишту осигурања који су покренути у 2023. години.

б) Непосредни (редовни) надзор заступника и брокера у осигурању

У складу са Планом редовног надзора за 2024. годину, Агенција је покренула непосредни надзор код:

- 2 друштва за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској.

Надзор друштва за заступање у осигурању био је усмјерен на провјеру:

- статусних промјена, организације и кадровске оспособљености,
- предуговорног и уговорног информисања осигураника,
- презентације, предлагања, обављања припремних радњи за закључивање и закључивање уговора о осигурању у име и за рачун друштва за осигурање,
- пословних евиденција,
- пословних књига, финансијских, надзорних и статистичких извјештаја и
- примјена прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

г) Непосредни (ванредни) надзор

У извјештајном периоду Агенција је покренула непосредни ванредни надзор и то код:

- 1 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској,
- 1 филијале друштва за осигурање из ФБиХ и
- 3 предузетника у осигурању (код 2 предузетника обављене су двије контроле).

Предмет непосредног (ванредног) надзора је био усмјерен на провјеру:

- рада запосленог у друштву за осигурање у име и за рачун друштва,
- примјене услова и тарифа неживотних осигурања друштва за осигурање код уговора закључених са уговорним органима у поступцима јавних набавки,
- презентације, предлагања, обављања припремних радњи за закључивање и закључивање уговора о осигурању у име и за рачун друштва за осигурање,
- пословних евиденција предузетничке радње,
- пословних књига и финансијских извјештаја предузетничке радње и
- извршења мјера наложених рјешењем Агенције.

На основу активности непосредног и посредног надзора, које су завршене до краја извјештајног периода, изречен је већи број различитих надзорних мјера.

2.2.2.3. Мјере надзора

У наредној табели дат је сумарни приказ изречених мјера надзора, издатих прекршајних налога и поднесених захтјева за покретање прекршајног поступка у 2024. години.

Табела 6: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12. 2024. године

Р. Б.	Врста мјере	Учесници на тржишту
1.	Налог за отклањање незаконитости/неправилности	
	Мјере у вези именовања лица на значајном положају (чланови одбора за ревизију)	1 друштво за осигурање из РС
	Достављање надзорних и статистичких извјештаја у складу са прописима	1 предузетник у осигурању
	Налог друштву да, у вези са улагањима средстава која служе за покриће техничких резерви, усклади уговоре о зајму, те редовно ажурира досије некретнина у складу са прописима	3 друштва за осигурање из РС
	Уређење процеса рјешавања одштетних захтјева	6 друштава за осигурање из РС 4 филијале друштава за осигурање из ФБиХ
	Исплата обавеза по основу одштетних захтјева у прописаном року	3 друштва за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Поштивање усвојених аката пословне политике (примјена појединих одредби из тарифа осигурања)	3 друштва за осигурање из РС 4 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Достављање, односно измјена аката пословне политике, у складу са подзаконским прописима	1 друштво за осигурање из РС 2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Усклађивање пословања са прописима који регулишу заступање и посредовање у осигурању	4 друштва за осигурање из РС 2 филијале друштава за осигурање из ФБиХ 3 предузетника у осигурању 1 филијала друштва за заступање из ФБиХ
	Поштивање услова и тарифа обавезног осигурања од аутоодговорности	5 друштава за осигурање из РС 4 филијале друштава за осигурање из ФБиХ
	Налог за процјену билансних и ванбилансних позиција у складу са прописима	1 друштво за осигурање из РС
	Усклађивање садржаја уговора/полисе осигурања власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима, са подзаконским актом	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Налог друштву за осигурање да врши припис добити у складу са условима за осигурање живота	1 друштво за осигурање из РС
	Налог друштву за осигурање да у оквиру мишљења на финансијске и друге извјештаје обезбједи мишљење овлашћеног актуара, а односи се на одређене сегменте пословања друштва	2 друштва за осигурање из РС
	Налог друштву да врши размјену података у складу са Упутством о размјени података о штетницима између друштава за осигурање у РС	1 друштво за осигурање из РС
	Именовање интерних ревизора у складу са прописима	3 друштва за осигурање из РС
	Усклађивање акта о интерној ревизији у складу са законским прописима у дијелу који се односи на именовање и разрјешавање интерног ревизора	2 друштва за осигурање из РС
	Именовање интерног актуара у друштву за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
	Поштивање прописа у вези са законом о спречавању прања новца и финансирању тероризма	друштво за управљање добровољним пензијским фондом
	Обустава примјене или измјене појединих одредби из тарифа за одређене врсте осигурања	2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ
	Налог друштву за осигурање да за инвестициону некретнину чији је дио приказан за покриће техничких резерви, од повезаног правног лица наплати потраживања по основу закупнине, те да Агенцији достави извјештај или да исту искључи као средство за покриће техничких резерви	1 друштво за осигурање из РС

Р. Б.	Врста мјере	Учесници на тржишту
	<p><i>Остале мјере:</i> извршити обрачун резерве за настале (пријављене и непријављене) штете у складу са прописима и одређеним методама, доношење интерног акта у вези са обрачуном и процјеном резерви за настале непријављене штете, извршити анализу квота штета у вези са обрачуном резерви за настале непријављене штете осигурања аутоодговорности, уредити усвојене акте пословне политике (навести правни и привредни простор у којем ће се усвојени акти примјењивати), обезбједити документацију о предмету осигурања и ризицима који се преузимају, извршити књижења у складу са прописима из области рачуноводства, ускладити податке исказане у извјештајима са подацима у пословним књигама и евиденцијама, доставити закључене уговоре о реосигурању, донијети интерни акт у вези састављања надзорних и статистичких извјештаја и усклађивање са пословним књигама, достављање обавјештења о заказивању сједнице скупштине акционара, достављање извјештаја и доказа о извршењу мјера, достављање извјештаја о поступању у вези са притужбама, усклађивање трошкова спровођења осигурања са режијским додатком, обустава одобравања гратис полиса, обустава одобравања средстава превентиве осигураницима без доказа о намјени и начину коришћења одобрених средстава, вршење трансакција путем рачуна отвореног за филијалу, спровођење интерног контролног поступка у вези неслагања достављених података о штетама и података достављеним у извјештајима, упознати овлашћеног актуара са налозима из рјешења Агенције, навођење на полиси осигурања назива услова осигурања, извјештаје о процјени највеће могуће штете за реосигурање вршити у складу са актима друштва, обезбједити независност чланова одбора за ревизију у складу са прописима, достављање аналитичких картица на основу којих су сачињени извјештаји, обезбјеђивање и чување материјално-финансијске документације предузетника у осигурању, а која произађе из процеса закључивања уговора о осигурању, достављање Агенцији аналитичке прегледе обавеза по основу ријешених неисплаћених одштетних захтјева, спровођење интерног контролног поступка у вези са обрачунима премије за производе животног осигурања, достављање одлука о самопридржају, достављање допуне извјештаја о извршењу мјера, интерно уредити поступак додјеле шифри за приступ информационом систему за потребе израде полиса, предузимање активности за наплату доспјелих потраживања по основу трансакција са повезаним лицима, вредновање хартија од вриједности и приказивање у обрасцима у складу са прописима о улагањима.</p>	<p>7 друштава за осигурање из РС (38 налога)</p> <p>5 филијала друштава за осигурање из ФБиХ (11 налога)</p> <p>1 друштво за заступање у осигурању из РС (2 налога)</p> <p>1 предузетник у осигурању (3 налога)</p>
2.	Прекршајни налози (према друштву и одговорном лицу)	
	Неименовање одбора за ревизију у друштву за осигурање	1 друштво за осигурање из РС
	Недостављање обавјештења о заказаној сједници скупштине акционара у прописаним роковима	1 друштво за осигурање из РС
	Непоступање по налогу за отклањање неправилности/незаконитости	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ (2 налога)

Р. Б.	Врста мјере	Учесници на тржишту
3.	Захтјев за покретање прекршајног поступка (према друштву и одговорном лицу)	
	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	6 друштава за осигурање из РС 3 филијале друштава за осигурање из ФБиХ
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захтјева	2 друштва за осигурање из РС
	Непоступање по налогу за отклањање неправилности/незаконитости	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ

Извор: База података Агенције

3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ

Заштита потрошача је заправо заштита физичког лица које купује или користи услуге за своје потребе и за потребе свог домаћинства или коме је упућена понуда за одређену услугу, при чему надлежни органи имају обавезу и одговорност за промовисање, унапређивање и остваривање права потрошача.

Корисник услуга осигурања је уговарач осигурања, осигураник, корисник осигурања из уговора о осигурању и треће оштећено лице из основа осигурања од грађанске одговорности за штету.

У погледу заштите права потрошача у коришћењу финансијских услуга које обухватају услуге осигурања, примјењују се одредбе посебних прописа⁷, а субјект одговоран за заштиту потрошача/корисника услуга осигурања у Републици Српској је Омбудсман у осигурању.

Поред надзорних и регулаторних активности, које су индиректно усмјерене на заштиту потрошача у осигурању, Агенција се заштитом потрошача бавила и у директној комуникацији са потрошачима преко стручних служби Агенције, као и преко Омбудсмана у осигурању.

Потрошачи су се обраћали Агенцији подношењем притужби, жалби, упита, захтјева за надзор и других поднесака, те путем посебне е-mail адресе (*potrosaci@azors.rs.ba*) отворене у сврху информисања потрошача о свим битним питањима везанима за област осигурања.

Истичемо да Агенција не може да предузима радње којима се мијеша у надлежности друштва за осигурање за утврђивање обавезе на исплату одштете или осигуране суме, висине исплаћених или спорних износа, као ни радње којима се уплиће у судски поступак у појединачним случајевима. Такође, Агенција не може давати савјете ни препоруке у вези са услугама осигурања нпр. који уговор о осигурању је најбоље закључити и са којим друштвом за осигурање. Поред тога, Правилником о омбудсману у осигурању у Републици Српској⁸ (у даљем тексту: Правилник о омбудсману) прописано је да Омбудсман не може да утиче на закључени уговор о осигурању, врсту и обим осигуравајућег покрића, те висину накнаде из уговора, односно висину одштете из основа осигурања (члан 6. став 2. Правилника о омбудсману).

Овај извјештај подноси се у складу са чланом 1. став 8. Правилника о омбудсману, којим је прописано да Омбудсман Управном одбору Агенције подноси полугодишњи и годишњи извјештај о раду.

---

⁷ Чл. 120. и 152. Закона о заштити потрошача („Службени гласник Републике Српске“, бр. 6/12, 63/14, 18/17 и 90/21);

⁸ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 2/19, 75/22 и 94/22;

3.1. Омбудсман у осигурању

Дјелокруг и начин рада Омбудсмана утврђен је Законом о друштвима за осигурање⁹, Статутом Агенције¹⁰, Правилником о омбудсману, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Агенцији и Кодексом пословне етике друштава за осигурање¹¹.

Омбудсман у осигурању успостављен је Законом о друштвима за осигурање¹². Омбудсман омогућава да се одређене несугласице могу ријешити брзо и са минимумом формалности од стране независних лица. Правила и правилнике која се односе на рад Омбудсмана у осигурању доноси Агенција, али је Омбудсман у свом раду независан од Агенције и у поступцима које води не дјелује као заступник Агенције.

Омбудсман је успостављен са циљем да омогући вансудско разрјешење спорова и несугласица из и повезаних са уговором о осигурању, који настају између друштва за осигурање/Заштитног фонда Републике Српске, са једне, и уговарача осигурања, осигураника, корисника осигурања и трећег оштећеног лица, са друге стране. У поступку по приговорима осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених лица Омбудсман разматра усаглашеност поступања друштава за осигурање са стандардима и добрим праксама у осигурању и Кодексом пословне етике и посредује између страна у спору с циљем постизања споразума о вансудском поравнању¹³.

Поступак код Омбудсмана не подлијеже формалним процесним правилима, а у случају посредовања између страна у спору, Омбудсман сходно примјењује начела медијацијског поступка.

Разлози због којих су се корисници услуга осигурања обраћали Омбудсману у осигурању, у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године, су сљедећи:

- питања у вези са законским роковима за рјешавање по поднесеним захтјевима;
- питања како да остваре права из осигурања;
- незадовољство висином понуђене накнаде штете / одштете;
- неблаговремене исплате или неплаћање утврђене висине накнаде штете / одштете;
- незадовољство у погледу образложености начина утврђивања висине накнаде штете / одштете;
- незадовољство начином комуникације друштава за осигурање у поступку обраде захтјева за накнаду штете / одштетног захтјева;
- незадовољство исплатом утврђеног дијела накнаде штете / одштете без сагласности оштећеног / осигураника;

⁹ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 17/05, 1/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19;

¹⁰ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 2/15, 76/16, 89/19 и 35/21;

¹¹ објављен на интернет страници Агенције;

¹² Члан 25. Закона о друштвима за осигурање;

¹³ Члан 1. Правилника о омбудсману;

- остваривање права по основу осигурања лица од посљедица несрећног случаја / незгоде и
- незадовољство утврђеним степеном инвалидности код осигурања лица од посљедица несрећног случаја/незгоде.

У извјештајном периоду запримљено је 72 писаних поднесака (приговори / захтјеви за вансудско рјешавање спорова, притужбе и други писани поднесци). Поред наведеног, странке / потрошачи у осигурању су се обраћали доласком у просторије Агенције и путем телефона и/или електронске поште, те добиле одговарајуће информације и савјете. На тај начин остварено је 131 консултација.

3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања

Од 72 запримљена приговора¹⁴, услове за поступање Омбудсмана испунило је свих 72 приговора. *Напомена:* У електронској бази података (протоколу) заведено је 76 предмета, с тим да су три предмета заведена под два броја протокола, а један број протокола није искориштен.

У наредној табели дата је структура писаних приговора по врстама осигурања.

Табела 7: Структура приговора / захтјева по врстама осигурања

Ред. бр.	Врста осигурања	31.12.2023.		31.12.2024.	
		Број приговора	(%)	Број приговора	(%)
1.	Осигурање од одговорности за моторна возила	36	40,0	30	41,67
2.	Осигурање возила-каска	7	7,8	12	16,67
3.	Осигурање лица од посљедица несрећног случаја / незгоде	23	25,6	12	16,67
4.	Осигурање живота	9	10,0	6	8,33
5.	Осигурање кредита	10	11,1	6	8,33
6.	Осигурање имовине од пожара и природних сила	2	2,2	4	5,55
7.	Остало осигурање	-	-	2	2,78
УКУПНО:		90	100	72	100

Извор: База података Агенције

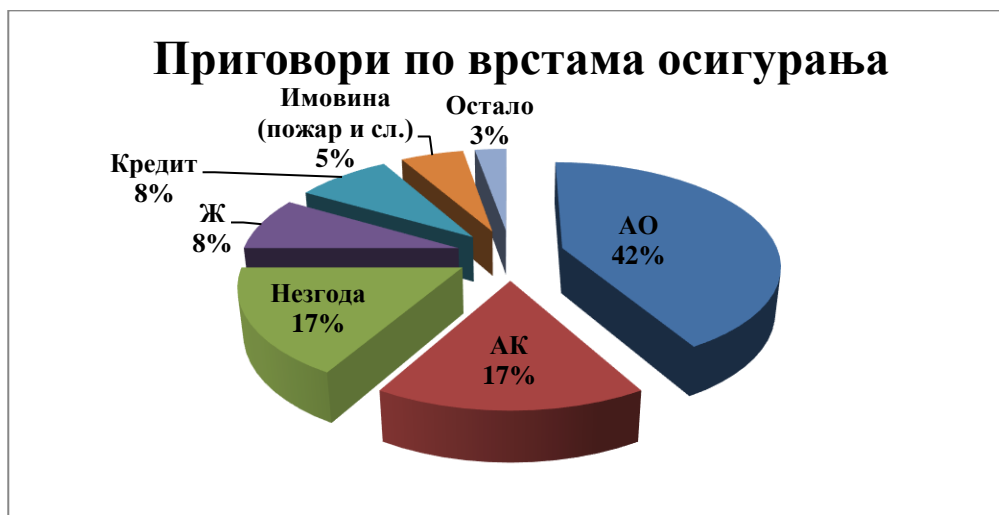
У посљедњих пет година уочљив је пораст броја приговора који се подносе Омбудсману.

¹⁴ Приговор је акт којим се покреће поступак вансудског рјешавања спора из осигурања код Омбудсмана. Процесна претпоставка да се овај поступак покрене је, између осталог, да се странка претходно обратила друштву за осигурање у интерном жалбеном поступку, приговором / жалбом / притужбом поводом поднесеног одштетног захтјева / захтјева за исплату накнаде из осигурања, да није задовољна како је њен захтјев ријешен, а са циљем да избјегне судски поступак;

Графикон 2: Приговори у периоду 2020 – 2024. година

У извјештајном периоду највећи број приговора се односио на осигурање од одговорности за моторна возила и ауто - каско осигурање.

Графикон 3: Приговори по врстама осигурања

У извјештајном периоду предмет приговора је најчешће била висина штете, односно накнаде исплаћене по одштетном захтјеву.

Графикон 4: Предмет приговора

Међутим, Омбудсман нема овлашћења да се упушта у утврђивање висине накнаде штете, које право припада искључиво друштву за осигурање или евентуално суду¹⁵. Због наведеног ограничења, у извјештајном периоду највише је донијето аката којима Омбудсман констатује да друштво није прекршило Кодекс пословне етике и добре праксе у осигурању.

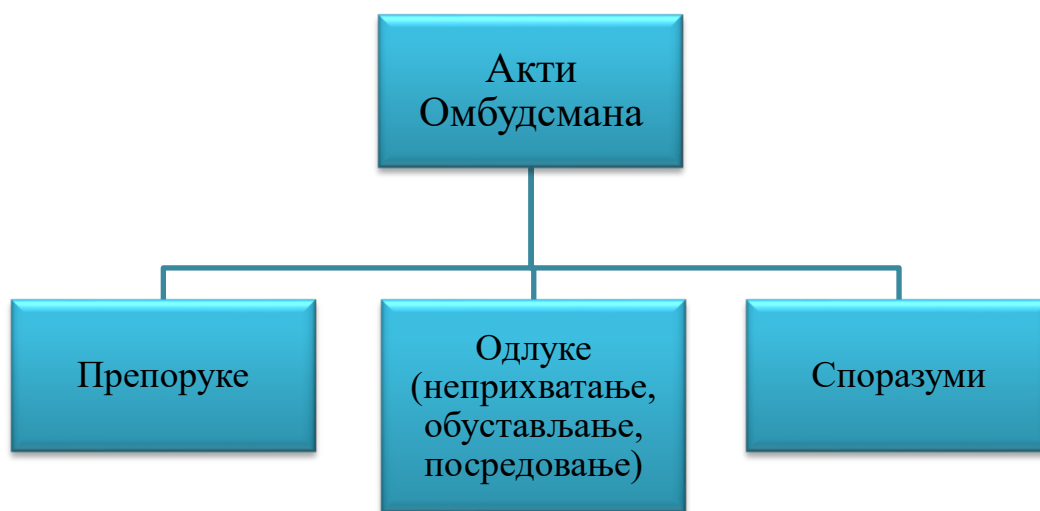
Након што испита чињенице и околности поступања друштва са аспекта примјене Кодекса пословне етике, релевантних прописа и добре праксе у осигурању, Омбудсман може донијети¹⁶:

- писану препоруку, ако утврди да је друштво прекршило Кодекс пословне етике, стандарде и добре праксе у осигурању;
- приједлог за посредовање / медијацију, у случајевима када није утврђено кршење Кодекса пословне етике, стандарда и добре праксе у осигурању, а оцијени да постоји разумна могућност да се спор разријеша посредовањем Омбудсмана.

Омбудсман може доносити и одлуке:

- о неприхватању приговора¹⁷;
- о обустављању поступка¹⁸;
- о посредовању ради разрјешења спора¹⁹.

У случају да стране пристану на посредовање Омбудсмана, те уколико постигну споразум, Омбудсман помаже у формулисању споразума о вансудском поравнању. Споразум постигнут пред Омбудсманом обавезује стране потписнице²⁰.

Графикон 5: Врсте аката Омбудсмана

¹⁵ Члан 6. став 2. Правилника о омбудсману;

¹⁶ Члан 14. Правилника о омбудсману;

¹⁷ Члан 11. Правилника о омбудсману;

¹⁸ Члан 16. Правилника о омбудсману;

¹⁹ Члан 17. Правилника о омбудсману;

²⁰ Чл. 17. до 20. Правилника о омбудсману;

У наредној табели дат је преглед начина рјешавања по приговорима / захтјевима за вансудско рјешавање спора и подаци о другим писаним поднесцима.

Табела 8:Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима / захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима

Начин рјешавања	Број
Донесена одлука којом је утврђено кршење Кодекса пословне етике и дата препорука друштву за осигурање да исто отклони; странци предложен начин рјешавања спора, одржана медијација, постигнут споразум, странка одустала јер је спор ријешен прије формалне препоруке Омбудсмана, одговори у вези несугласице / спора, и сл.	12
Није у надлежности Омбудсмана (приговори правних лица, тражено да мериторно ријешу спор, води се судски поступак, захтјеви других лица који не произилазе из осигурања, преурањен приговор)	6
Констатовано да друштво за осигурање није прекршило Кодекс пословне етике	47
Обуздаван поступак	6
Прослијеђено Омбудсману ФБиХ	1
Приговори / захтјеви за вансудско рјешавање спорова укупно:	72
Одговори на притужбе, обавјештења и др. писане поднеске	9
Други поднесци укупно:	9
УКУПНО:	81

Извор: База података Агенције

Графикон 6: Акти Омбудсмана

3.1.2. Едукација потрошача у осигурању

Омбудсман у осигурању је био предавач на једнодневном припремно - едукацијском програму за полагање стручног испита за добијање овлашћења за обављање послова заступања и посредовања у осигурању, у организацији Агенције, са темом „Етика у осигурању - Заштита потрошача корисника услуга осигурања и Омбудсман у осигурању“.

У извјештајном периоду одржана је јавна промоција под називом „Образовни семинар, едукација јавног мњења о улози и значају Омбудсмана у осигурању“ са сљедећом циљевима:

- подизање свијести о постојању и улози Омбудсмана у осигурању;

- информисање грађана о правима осигураника и процедурама подношења приговора;
- повећање повјерења јавности у институције које штите права потрошача у сектору осигурања.

Промоција је реализована кроз организовање образовног семинара, креирање промотивног лога, израду сценарија и видео презентације, кратке едукативне садржаје, видео анимације и аудио клипове.

3.1.3. Унапређење регулаторног оквира

У раду Омбудсмана у осигурању Републике Српске за примљено је неколико приговора, у којима је предмет приговора поврат неискоришћеног дијела премије у случају пријевремене отплате кредита, а по уговорима о осигурању по којима су банке били корисници права из осигурања.

Увидом у услове осигурања, који су саставни дио уговора о осигурању којима се покрива ризик неплаћања кредита, утврђено је да друштва за осигурање прописују да се поврат неискоришћеног дијела премије може извршити под условом да се премија припише новом осигурању уговореном по тим условима за истог осигураника или да осигуравачу припада премија за читав уговорени период трајања осигурања, ако је дошло до раније отплате кредита и слично дефинисане одредбе са истим значењем и циљем да се кориснику кредита ускрати право на поврат дијела премије осигурања.

У поступку по приговорима, Омбудсман разматра усаглашеност поступања друштава за осигурање са стандардима и добрим праксама у осигурању и Кодексом пословне етике друштава за осигурање (у даљем тексту: Кодекс).

Тачком 4. Кодекса прописано је да друштво, у обављању послова осигурања, те у односу према странкама, досљедно поштује одредбе [...] Закона о облигационим односима, Закона о заштити потрошача [...], те других прописа који, на било који начин, уређују дјелатност осигурања или се на њу односе.

Чланом 2. Закона о заштити потрошача („Службени гласник Републике Српске“, бр. 6/12, 63/14, 18/17 и 90/21) прописано је да је потрошач физичко лице које користи услуге привредног друштва које пружа услуге потрошачима у склопу своје пословне дјелатности, а потрошачки уговор је сваки уговор закључен између привредног друштва и потрошача, укључујући сваки уговор чији су предмет и услуге. Истим Законом је прописано да непоштена одредба у потрошачком уговору је одредба о којој се није појединачно преговарало и која, супротно начелу савјесности и поштења, нарушава равнотежу права и обавеза на штету потрошача, при чему се сматра да се о појединој уговорној одредби није појединачно преговарало, ако је ту одредбу унапријед формулисао давалац услуге, а потрошач није имао утицај на њен садржај, а нарочито ако је ријеч о одредби унапријед сачињеног типског уговора (члан 70. ст. 1. и 2. Закона).

Законом о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/86, 57/89, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04) прописана су одређена начела од којих истичемо следећа: стране у облигационом односу су равноправне (члан 11); у заснивању облигационих односа и остваривању права и обавеза из тих односа

стране су дужне да се придржавају начела савјесности и поштења (члан 12); забрањено је вршење права из облигационих односа противно циљу због кога је оно законом установљено или признато (члан 13. став 1); у заснивању облигационих односа стране не могу установљавати права и обавезе којима се за било кога ствара или искоришћава монополски положај на тржишту (члан 14); страна у облигационом односу дужна је да се у остваривању свог права уздржи од поступка којим би се отежало извршење обавезе друге стране (члан 18. став 3).

Истим Законом је прописано да су ништаве одредбе општих услова које су противне самом циљу закљученог уговора или добрим пословним обичајима, чак и ако су општи услови који их садрже одобрени од надлежног органа (члан 143. став 1). Поред тога, кад је испуњење обавезе једне стране у двостраном уговору постало немогуће због догађаја за који није одговорна ни једна ни друга страна, гаси се и обавеза друге стране, а ако је ова нешто испунила од своје обавезе, може захтијевати враћање по правилима о враћању стеченог без основа (члан 137. став 1). Обавеза враћања, односно накнаде вриједности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (члан 210. став 2).

Потребно је имати у виду да је тачком IV подтачка 1. алинеја 14. Одлуке о врстама осигурања („Службени гласник Републике Српске“, број 3/24) прописано да је осигурање кредита врста осигурања у којој осигуравач за плаћање премије покрива осигуранику губитак који би могао претрпјети као резултат неиспуњења обавеза једног или више дужника према осигуранику, односно покрива ризик неплаћања (односно кашњења плаћања) услед опште несолвентности или других догађаја (поступања или чињења). Самим тим, пријевременом отплатом кредита престаје и постојање осигураних ризика неплаћања или кашњења плаћања.

Према наведеним законским одредбама, очигледно је да појединим одредбама услова осигурања отплате кредита нису досљедно испоштоване одредбе Закона о облигационим односима и одредбе Закона о заштити потрошача.

Наиме, прописивање да се поврат неискоришћеног дјела премије може извршити под условом да се премија припише новом осигурању за истог осигураника или прописивање права да Друштву припада премија за читав уговорени период трајања осигурања, није у складу са начелом равноправности страна (чиме је нарушена равнотежа права и обавеза на штету потрошача) и начелом савјесности и поштења, да представља отежано извршење обавезе друге стране, те да је таква одредба противна самом циљу закљученог уговора и добрим пословним обичајима.

Код оваквог стања ствари, а са циљем заштите права корисника услуга осигурања, Омбудсман је донио Општу препоруку²¹, којом су сва друштва за осигурање обавезана да у условима осигурања, којима се покрива ризик неплаћања кредита, одредбе које се односе на поврат дијела премије у случају пријевремене отплате кредита ускладе са напријед наведеним законским одредбама.

²¹ број 06-603-1/24 од 19.07.2024. године

Наведена општа препорука достављена је свим друштвима за осигурање уписаним у регистар који води Агенција, а објављене су и на Интернет страници Агенције, у рубрици „Омбудсман“.

3.1.4. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања

На захтјев Министарства трговине и туризма Републике Српске, сачињен је и достављен допис том Министарству, са подацима за израду Програма за заштиту потрошача у Републици Српској за 2024. – 2025. годину, а којим су детаљно обрађене сљедеће области:

- улога Омбудсмана у осигурању у систему заштите потрошача и анализа постојећег стања
- оцјена остварених циљева садржаних у Програму за заштиту потрошача у Републици Српској за 2022. – 2023. годину
- планиране активности за 2024. – 2025. годину.

На захтјев Министарства финансија Републике Српске, сачињене су и достављене том Министарству сугестије на План усклађивања законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније за период 2025 – 2027. године за Поглавље 28 - Заштита потрошача и здравља, у дијелу који се односи на примјену Директиве 2013/11/EU²².

---

²² Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation;

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

4.1. Унапређење супервизорских пракси

Унапређење и стандардизација супервизорских активности и радних процеса су континуиране активности Агенције, које су, у извјештајном периоду, првенствено биле усмјерене на разматрање могућности и импликација имплементације Међународног стандарда финансијског извјештавања 9 (у даљем тексту: IFRS 9) и Међународног стандарда финансијског извјештавања 17 (у даљем тексту: IFRS 17), те на процјену усклађености са основним принципима осигурања (енг. Insurance Core Principles - ICPs) и стандардизацију обухвата података који се достављају Агенцији кроз надзорне и статистичке извјештаје.

У циљу сагледавања предузетих припремних активности и разумијевања промјена које доносе IFRS 9 и IFRS 17, Агенција је, припремила и доставила друштвима за осигурање упитник: „Припрема имплементације IFRS 9 и IFRS 17 код друштава за осигурање из Републике Српске“. Сврха овог упитника је била сагледавање предузетих припремних активности, те праћења напретка у припреми за имплементацију IFRS 9 и IFRS 17, у односу на стање утврђено након прве анализе засноване на одговорима из почетног упитника, који је Агенција доставила друштвима за осигурање 02.08.2023. године. Треба истаћи да због комплексности и корјених промјена које доноси примјена IFRS 17, у Републици Српској је примјена овог стандарда одгођена на годишњи обрачунски период који почиње 1. јануара 2027. године. Резултативеденог истраживања, односно дати одговори на питања из Упитника „Припрема имплементације IFRS 9 и IFRS 17 код друштава за осигурање из Републике Српске“ из 2023. и 2024. године указали су да није постојала проактивност и напредак друштава за осигурање у припреми за имплементацију IFRS 9 и IFRS 17, те да резултати односног упитника за 2024. годину не показују значајнији напредак разумијевању позиције друштава у односу на наведене принципе.

Стога је Агенција писаним путем указала друштвима за осигурање на неопходност да планирају и проводе активности припреме за примјену IFRS 9 и IFRS 17, те да о истом на кварталном нивоу извјештавају Агенцију.

Независно од наведеног истраживања, идентификована је и потреба за добијањем сазнања о процесима припреме за имплементацију IFRS 9 и IFRS 17 од супервизора из других јурисдикција, у којима је примјена већ на снази. У ту сврху заједно са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ и Агенцијом за осигурање у БиХ припремљена је пријава за TAIEХ – инструмент техничке помоћи за размјену информација кроз обуке, а који је Европска комисија новим чланицама, државама кандидатима и потенцијалним кандидатима ставила на располагање. Предмет пријаве за TAIEХ – инструмент техничке помоћи је имплементација IFRS 9 и IFRS 17, која би се реализовала кроз радионице, посјету стручњака и студијску посјету. Као циљ техничке помоћи је наведено добијање повратних информација од представника супервизора пружаоца услуга о искуствима приликом

припреме за процес имплементације IFRS 9 и IFRS 17, те о развоју и садржају методологија које су биле примјењене у имплементацији ових стандарда и сл. У току припреме пријаве за односну техничку помоћ кроз ТАИЕХ – инструмент, Агенција је вршила консултације са Министарством за европске интеграције и међународну сарадњу Републике Српске. Агенција је у овом извјештајном периоду добила повратну информацију да је иницирана техничка помоћ одобрена, те да је за пружаоца услуга одобрена Хрватска агенција за надзор финансијских услуга (ХАНФА).

Провођене су активности у оквиру пројекта техничке помоћи Свјетске банке: *Finance for Development Trust Fund (F4D TF): Insurance Core Principles*, везан за процјену усклађености са основним принципима осигурања (у даљем тексту: ICPs), развијених од стране Међународне асоцијације супервизора у осигурању (IAIS). Пројектни тим Свјетске банке је одржао низ састанака и радионица са директором Агенције, руководиоцима сектора и осталим сарадницима, у оквиру којих су кратко презентовани ICPs, методологија процјене, те је извршена илустративна општа процјена усаглашености са ICP 9 и ICP 2. Треба истаћи да је у записнику са прве мисије Пројектног тима Свјетске банке наведено да је Агенција опремљена информационим технологијама и кадровским ресурсима, да је новоуведени интегрални информациони систем Агенције значајно побољшао коришћење података за потребе супервизије, те да су успостављени и први супервизорски приступи засновани на ризику. Напомињемо да се овај пројект, односно самопроцјена усклађености са ICPs врши одвојено за Републику Српску и одвојено за ФБиХ, у складу са успостављеним супервизорским овлашћењима и надлежностима по ентитетима у БиХ.

Агенција је, у извјештајном периоду, провела и завршила активности самопроцјене усклађености са ICPs, те резултате сампороцјене сукцесивно достављала консултанту Свјетске банке ангажованом на односним активностима, а од којег су добијени и повратни коментари на извршену самопроцјену. У току израде овог извјештаја, запримљен је нацрт процјене усклађености регулаторног оквира и супервизорске праксе сектора осигурања Републике Српске са ICPs, који садржи и нацрт препорука, а на који је Агенција дала своје коментаре и примједбе, те исте доставила пројектном тиму Свјетске банке. У овом извјештајном периоду Агенција није добила одговор на дате коментаре и примједбе, као ни финални документ.

У циљу даљег развоја надзорних процеса, посебан значај је дат активностима стандардизације обухвата података које учесници на тржишту осигурања достављају путем прописаних надзорних и статистичких извјештаја, те је у ту сврху донесено Упутство за попуњавање надзорних и статистичких извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у Федерацији БиХ. У процесу припреме за усвајање истог, извршене су писане консултације са релевантним одборима Удружења друштава за осигурање Републике Српске у циљу добијања сугестија. Агенција је добијене сугестије размотрила и исте уважила уз прецизирање нејасних одредби из приједлога овог упутства. Поред тога, у исту сврху донесено је и Упутство за попуњавање статистичких, надзорних и финансијских извјештаја заступника и посредника у осигурању и реосигурању. Донесена упутства су објављена на интернет страници

Агенције и додатно писаним путем су обавијештени односни учесници на тржишту осигурања.

У оквиру реализације активности дефинисаних Стратешким оквиром за прелазак на регулаторни оквир заснован на Солвентности II, Агенција је крајем извјештајног периода започела са спровођењем другог стес теста сектора осигурања Републике Српске. Сврха другог стрес теста је сагледавање предузетих припремних активности, те праћење нивоа изложености ризицима који могу угрозити испуњавање захтјева адекватности капитала, у односу на стање утврђено након анализе засноване на одговорима из првог стрес теста, који је Агенција провела крајем 2021. године. Поред анализе утицаја изложености ризицима, провођење овог стрес тест има улогу и подизања свијести у друштвима за осигурање о значају правовременог идентификовања и управљања ризицима.

Агенција је организовала савјетодавно едукативни програм у виду вебинара за своје запослене на тему: „Абецеда сајбер безбједности - основе заштите од пријетњи на интернету“. На овај начин су се запослени у Агенцији на једноставан начин упознали са правилима понашања која треба поштовати да би се заштитили од злонамјерних активности на интернету (нпр. хакерских активности), које могу бити усмјерене на потпуно или ограничено онемогућавање коришћења информационих система у односу на предвиђени начин његовог коришћења.

Запослени Агенције су похађали "on-line" курс у организацији Института за финансијску стабилност (Financial Stability Institute – FSI) и Међународне асоцијације супервизора у осигурању (IAIS) под називом "FSI–IAIS Regulatory and Supervisory Training Online (FIRST ONE course)". У фокусу овог "on-line" курса је било управљање ризицима и адекватност капитала, корпоративно управљање, обављање пословања, те супервизорски алати и технике.

Агенција је у извјештајном периоду, у складу са чланом 71. Закона о друштвима за осигурање донијела и Правилник о додатном надзору над групацијама осигураваача²³, којим су створене претпоставке за појачани надзор друштава за осигурање која су идентификована као субјекти додатног надзора.

Сходно одредбама члана 93. став 1. тачка ц) и д), а у вези са чланом 10. став 5. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности²⁴ Агенција је донијела Правилник о поступку процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности.²⁵ Обухват регулисања поменутог правилника наведен је у поглављу 2.1. овог извјештаја.

Агенција је, крајем извјештајног периода, започела и истраживање тржишта осигурања у домену продаје полиса осигурања путем електронских платформи, тзв. "on-line" продаје осигурања. Циљ овог истраживања је стицање увида у постигнути ниво развоја и потенцијалним ризицима и предностима "on-line" продаје у друштвима за осигурање.

²³ „Службени гласник Републике Српске“ број: 55/24

²⁴ „Службени гласник Босне и Херцеговине“ број: 13/24

²⁵ „Службени гласник Републике Српске“ број: 114/24

Поред наведеног и у овом извјештајном периоду, настављене су активности развоја базе статистичких и финансијских података и показатеља на нивоу сектора осигурања, у сврху праћења трендова развоја и параметара стабилности тржишта, те унапређења посредног континуираног надзора учесника на тржишту осигурања.

Унапређење супервизорских пракси, које проводи Агенција, заснивало се и на сарадњи са другим надзорним органима финансијског система у Републици Српској и то кроз размјену података и информација у складу са законским оквиром.

4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности— Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија

Активности припреме за прелазак на систем слободног одређивања цијена/премија обавезног осигурања од аутоодговорности, започете ступањем на снагу Закона о обавезним осигурањима у саобраћају²⁶, настављене су у овом извјештајном периоду, и то на начин примјерен достигнутом нивоу развоја тржишта осигурања Републике Српске, а уважавајући нове законске захтјеве који произилазе из Закона о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају.²⁷

Подсећања ради, треба истаћи да је тржиште обавезног осигурања од аутоодговорности у Републици Српској било у првој фази слободног одређивања цијена/премија, односно у тзв. „дјелимичној“ либерализацији у периоду од 14.10.2023. године до дана ступања на снагу заједничке тарифе премија и цјеновника за осигурање од аутоодговорности донесених на основу Закона о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају. У напријед наведеном периоду друштва за осигурање су донијела и почела примјењивати сопствену тарифу премија за обавезно осигурање од аутоодговорности, уз претходну сагласност Агенције.

Доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, тржиште осигурања од аутоодговорности је враћено у режим регулисаног одређивања премије осигурања од аутоодговорности. Наведним законским измјенама је прописано да Управни одбор Агенције доноси заједничку тарифу премија и цјеновник за осигурање од аутоодговорности, те утврђује рок њихове примјене, који не може бити дужи од 31.12.2026. године. Управни одбор Агенције је, сходно наведеној законској обавези, донио Одлуку о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској²⁸, са роком важења исте до 01.01.2025. године. Надаље, одлуком о измјенама и допунама Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској²⁹, рок важења је продужен на 01.01.2026. године.

---

²⁶ „Службени гласник Републике Српске“ број: 82/15 и 78/20

²⁷ „Службени гласник Републике Српске“ број: 1/24

²⁸ „Службени гласник Републике Српске“ број: 8/24

²⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број: 91/24

Такође, треба истаћи и да због кратког периода трајања тзв. „дјелимичне“ либерализације ефекти исте на тржиште осигурања од аутоодговорности се нису могли сагледати. Уколико се процијени да су ризици уласка у тзв. „дјелимичну“ либерализацију, односно регулаторни оквир у којем друштва за осигурање самостално доносе тарифу премије и цјеновник осигурања од аутоодговорности уз прибављену претходну сагласност Агенције, већи од користи које може донијети тзв. „дјелимична“ либерализација правовремено ће се донијети одлука којом ће се режим регулисаног утврђивања премија/цијена осигурања од аутоодговорности продужити до законом одређеног максималног рока.

Поред наведеног, Закон о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају је прописао и да Агенција извјештава о ефектима примјене члана 12. овог закона, односно према актуелном регулаторном захтјеву да извјештава о ефектима регулисаног одређивања цијене/премије осигурања од аутоодговорности. У том циљу се истиче да није било значајнијих промјена на тржишту осигурања Републике Српске од 12.01.2024. године, када је овај закон ступио на снагу, до момента израде извјештаја. Надаље, није било промјена у пословним политикама и понашањима учесника на тржишту осигурања од аутоодговорности у односу на претходне периоде (од оснивања Агенције до краја овог извјештајног периода). Такође, може се извијестити да је настављен тренд раста премије осигурања од аутоодговорности, те да је технички резултат у овој врсти осигурања био позитиван, а што указује да је премија била довољна да покрије обавезе из уговора о осигурању од аутоодговорности. Сачувана је стабилност и солвентност сектора осигурања Републике Српске, односно није било негативних ефеката са тржишта осигурања од аутоодговорности на сектор осигурања у цијелини, а детаљније информације о сектору осигурања садржане су у Извјештају о стању сектора осигурања у Републици Српској за период од 01.01.2024. године до 31.12.2024. године.

У складу са Законом о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, донесен је Правилник о минималном садржају база података и централној електронској евиденцији за обавезна осигурања у саобраћају³⁰, којим је прописано да ће, у складу са законским рјешењем, Заштитни фонд Републике Српске водити централну електронску базу података неопходних за закључивање уговора о осигурању, рјешавању одштетних захтјева и података о обрачунатој премији. У складу са обухватом овог поглавља, истиче се да је односним правилником, поред осталог, прописано да ће се подаци о уговорима о осигурању од аутоодговорности прикупљати од друштава за осигурање (укључујући и друштва за осигурање из ФБиХ која у Републици Српској послују путем филијала) помоћу информационог система у реалном времену, приликом закључивања уговора о осигурању. Такође, Правилником је прописано да ће друштвима за осигурање из Републике Српске и филијалама друштава за осигурање из ФБиХ, која обављају дјелатност осигурања у врсти осигурања од одговорности за моторна возила, бити омогућен приступ подацима централне електронске евиденције, ради обрачуна премије осигурања и закључивања уговора о осигурању.

³⁰ „Службени гласник Републике Српске“ број: 37/24

Редовне активности које су усмјерене на развој стандардизованих и довољних података о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа уговора о осигурању од аутоодговорности, којима друштва за осигурање треба да располажу, су настављене и у овом извјештајном периоду. Располагање са стандардизованим подацима о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа уговора о осигурању од аутоодговорности за довољно дуг временски период битна је претпоставка за израду тарифа премија обавезног осигурања од аутоодговорности. У оквиру Јединственог информационог система Агенције развијен је модул који обухвата податке о полисама и штетама обавезног осигурања од аутоодговорности, који ће служити да се обједине, за ниво тржишта осигурања Републике Српске, сви достављени подаци на годишњем нивоу од 2017. године до дана док постоји обавеза достављања ових података Агенцији. У овом извјештајном периоду започело се са преносом достављених података о полисама и штетама свих друштава за осигурање и филијала која послују на територији Републике Српске у одговарајући модул новог информационог система. Планирано је да се у наредном периоду настави са активностима формирања обједињених база података за ниво тржишта осигурања Републике Српске.

Поред наведеног и континуиране активности усмјерене на јачање капитала друштава за осигурање, побољшања обрачуна и покрића техничких резерви, управљања трошковима, те адекватно вредновање aktive и пасиве засновано на међународним рачуноводственим стандардима, треба да на непосредан или посредан начин омогуће и боље предуслове за либерализацију цијена/премија у обавезном осигурању од аутоодговорности.

4.3. Информациони систем Агенције

Агенција је највећи дио својих административних, општих и кадровских евиденција организовала у електронском облику и од 2023. године је своје евиденције унаприједила увођењем Јединственог интегралног информационог система Агенције за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: ЈИИС).

Све електронске евиденције и регистри су урађени у складу са законима и подзаконским актима који прописују поједине области.

ЈИИС обухвата: опште послове, вођење регистара, Информативни центар, провођење функције надзора, статистику, информисање јавности (интернет страница Агенције са изводима из регистара) и достављање извјештаја субјеката на тржишту осигурања и састоји се од следећих дијелова:

- **Дио ЈИИС-а намијењен запосленима у Агенцији:**
  1. Регистри субјеката на тржишту осигурања са прегледима и извјештајима из истих - подмодули:
    - Регистар овлашћених друштава за осигурање,
    - Регистар овлашћених друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ која послују путем филијале у Републици Српској,
    - Регистар друштава за осигурање са сједиштем изван БиХ, а која су основала филијале у Републици Српској,

- Регистар овлашћених заступника у осигурању - физичких лица
    - Подрегистар заступника - физичких лица из Републике Српске, у којем се региструју овлашћени заступници у осигурању са пребивалиштем у Републици Српској,
    - у оквиру Подрегистра заступника – физичких лица организује се Подрегистар овлашћених заступника, физичких лица предузетника за заступање у осигурању,
    - Подрегистар заступника - физичких лица из ФБиХ,
  - Регистар друштава за заступање у осигурању
    - Подрегистар друштава за заступање из Републике Српске,
    - Подрегистар друштава за заступање из ФБиХ,
  - Регистар овлашћених посредника у осигурању и реосигурању - физичких лица
    - Подрегистар брокера - физичких лица из Републике Српске,
    - Подрегистар брокера - физичких лица из ФБиХ,
  - Регистар брокерских друштава у осигурању
    - Подрегистар брокерских друштава из Републике Српске,
    - Подрегистар брокерских друштава из ФБиХ,
  - Регистар друштава за управљање добровољним пензијским фондом,
  - Регистар добровољних пензијских фондова,
  - Регистар овлашћених актуара и
  - Прегледи и извјештаји из свих регистара и подрегистара.
2. Писарница - подмодули:
- Пријем поште,
  - Протокол,
  - Излазна пошта,
  - Захтјев за реверс,
  - Протокол Омбудсмана у осигурању,
  - Евиденција сједница управног одбора,
  - Евиденција састанака стручног колегијума,
  - Евиденција планова рада служби,
  - Евиденција активности,
  - Библиотека,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
3. Улазне фактуре, уговори и приходи - подмодули:
- Књига улазних фактура,
  - Уговори,
  - Авансне уплате,
  - Почетно стање добављача,
  - Књига прихода,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
4. Људски ресурси - подмодули:
- Запослени,

- Систематизација,
  - Евиденције из области радних односа,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
5. Прекршајни налози и судски спорови - подмодули:
- Прекршајни налози,
  - Судски спорови,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
6. Стручни испити - подмодули:
- Евиденција едукација,
  - Евиденција о стручном испиту,
  - Евиденција кандидата,
  - Евиденција признатих испита,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
7. Управљање документима.
8. Надзор субјеката на тржишту осигурања – подмодули:
- Евиденција непосредног надзора Агенције,
  - Евиденција непосредног надзора Агенције за надзор осигурања ФБиХ,
  - Евиденција улагања,
  - Евиденција посредног континуираног надзора,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
9. Е-Форме - подмодули:
- Корисници,
  - Субјекти,
  - Обрасци,
  - Е-форме - извјештаји субјеката на тржишту осигурања (дневни, мјесечни, тромјесечни, полугодишњи и годишњи извјештаји),
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
10. Подаци о полисама и штетама - подмодули:
- Осигурање од аутоодговорности - полисе,
  - Осигурање од аутоодговорности - штете,
  - Осигурање путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја - полисе,
  - Осигурање путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја - штете,
  - Прегледи и извјештаји из свих подмодула.
11. Администрација система - подмодули:
- Корисници,
  - Улоге,
  - Управљање обрасцима,
  - Управљање нотификацијама,
  - Основни каталози,
  - Шифарници.

- **Део ЈИИС-а који се односи на извјештаје намијењен запосленима у Агенцији:**
  1. BI (Business intelligence) извјештаји из е-форми,
  2. Извјештаји - садржи све извјештаје из свих модула на једном мјесту.
- **Део ЈИИС-а намијењен субјектима на тржишту осигурања:**
  1. Електронско достављање извјештаја субјекта на тржишту осигурања.
- **Део ЈИИС-а намијењен спољним корисницима:**
  1. Информативни центар,
  2. Интернет страница Агенције са изводима из регистара.

У 2024. години сви модули су у употреби и константно се врши усклађивање свих апликација и извјештаја које у свом пословању користи Агенција са промјенама закона и подзаконских аката, провјера исправности рада система, ажурирање садржаја на интернет страници, администрација цјелокупног система, као и провођење мјера информационе безбједности.

4.4. Сарадња са другим институцијама

4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама

Настављена је сарадња, успостављена у претходним извјештајним периодима, са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за европске интеграције и међународну сарадњу Републике Српске, а у вези:

- извјештавања о реализованим мјерама и активностима, у оквиру израде Прилога институција у БиХ за редовни годишњи извјештај Европске комисије о БиХ у процесу Европских интеграција за 2024. годину,
- наставка реализације активности у оквиру радних група за европске интеграције, кроз идентификацију питања која ће се поставити Европској комисији у оквиру експланаторног скрининга,
- припреме документа за дискусију за седми састанак Пододбора за економска и финансијска питања и статистику и кроз извјештавање на састанку овог пододбора,
- припреме и ажурирања документа за дискусију за седми састанак Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију, укључујући заштиту здравља и потрошача, те кроз извјештавање на састанку овог пододбора, као и припреме документа за дискусију за осми састанак овог пододбора и
- израде Плана усклађивања законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније за период 2025 – 2027. године.

Поред наведеног, сарадња са Министарством финансија Републике Српске одвијала се и кроз активности Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске, те допуњавање квантитативног упитника у оквиру процјене конкурентности у земљама западног Балкана „SEE Competitiveness Outlook 2024“, достављеним од стране Организације за економску сарадњу и развој (OECD).

У оквиру активности Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске Агенција у континуитету сарађује са Агенцијом за банкарство Републике Српске и

Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и то кроз размјену података и информација неопходних за провођење надзорних активности и усаглашавање дјеловања у оквиру процеса Европских интеграција.

Путем свог представника у Радној групи за извјештавање и имплементацију међународних обавеза из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, именованог Рјешењем Владе Републике Српске број: 04/1-012-2-3370/123 од 28.09.2023. године, Агенција прати и извјештава о активностима у вези са провођењем међународних обавеза из ове области које проистичу из чланства у MONEYVAL комитету експерата за процјену мјера за спречавање прања новца Савјета Европе, покренуте посебне процедуре у оквиру FATF Радне групе за финансијске мјере против прања новца, Конвенције Савјета Европе о прању, тражењу, запљени и одузимању прихода стечених криминалом и финансирањем тероризма и осталих активности из области спречавања прања новца и финансирања тероризма.

У оквиру својих надзорних активности, кроз прикупљање и анализу података и информација, Агенција прати провођење Акционог плана за борбу против финансирања тероризма у БиХ за период 2022-2024. година, усвојеног од Вијећа министара Босне и Херцеговине 30.03.2023. године.

У складу са Закључком Владе Републике Српске број: 04/1-012-2-656/23 од 23.02.2023. године Представници Агенције су активно радили на припреми Босне и Херцеговине за пети круг евалуације од стране MONEYVAL-а делегације која је одржана у фебруару 2024. године. У току је припрема извјештаја од стране MONEYVAL-а делегације.

Такође, представници Агенције су индиректно били укључени, посредством представника Министарства финансија Републике Српске, у рад радне групе именоване од Вијећа министара Босне и Херцеговине за израду закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у дијелу који регулише област осигурања. Закон је усвојен и објављен у Службеном гласнику БиХ број: 13/24 од 19.02.2024. године и ступио је на снагу 27.02.2024. године.

У циљу успјешне примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, представник Агенције је учествовао на радионици „Ефикасно спровођење циљаних финансијских санкција“ организованој од стране Вијећа Европе, одржаној у Сарајеву 29. и 30.04.2024. године.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова Републике Српске заснивала се на достављању информација и података у складу са законом.

Сарадња Агенције са другим институцијама сектора осигурања из БиХ заснивала се на законом успостављеној обавези:

- достављања статистичких података Агенцији за осигурање у БиХ, потребних за израду билтена „Статистика тржишта осигурања БиХ“ и
- размјене информација, добијених у надзору пословања филијала друштава са сједиштем у другом ентитету, са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ.

Такође, Агенција је у сарадњи са Агенцијом за осигурање у БиХ и Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ припремила пријаву за TAIEХ инструмент техничке помоћи на тему имплементација IFRS 9 и IFRS 17, која је и одобрена, а што је детаљније описано у поглављу 4.1. овог извјештаја.

Поред наведеног, настављене су и активности сарадње Агенције са Бироом зелене карте у БиХ, у сврху подршке реализацији Мултилатералног гарантног споразума, кроз размјену података усаглашену Протоколом о сарадњи и размјени података и информација између Агенције и Бироа зелене карте у БиХ. Кроз активности сарадње идентификована је потреба за потписивањем Анекса наведеног протокола, везано за увођење категорије преносивих регистарских таблица. У периоду израде овог извјештаја потписан је Анекс Протокола о сарадњи и размјени података и информација између Агенције и Бироа зелене карте у БиХ.

У овом извјештајном периоду остварена је сарадња са Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске услуге у оквиру које је потписан и Уговор о достављању и кориштењу података из Јединственог регистра рачуна пословних субјеката. На овај начин Агенција је добила могућност бржег и једноставнијег приступа подацима потребним за обављање активности из своје надлежности.

Сарадња са Републичким заводом за статистику Републике Српске се огледала у достављању података о тржишту осигурања Републике Српске за статистички годишњак, те кроз присуство на конференцији под називом: „Новембарски дани статистике“.

У оквиру сарадње са домаћим институцијама и струковним удружењима, представници Агенције су учествовали на:

- VII савјетовању из прекршајно - правне области под називом: „Актуелне теме прекршајног законодавства у БиХ“ у организацији Удружења судија Републике Српске у сарадњи са Удружењем судија/судаца у ФБиХ и Удружењем судија у БиХ,
- семинару на тему: Ново структурисање ЕУ кроз осврт на сектор осигурања и утицај ДОРА регулативе на промјене у финансијској индустрији" у организацији Центра за дијаспору Бања Лука,
- специјалистичкој радионици на тему: "Ефективно спровођење циљаних финансијских санкција" у организацији Министарства сигурности БиХ и Вијећа Европе,
- конференцији Сусрет осигураваача и реосигураваача Сарајево 2024, на тему: „Штете у осигурању и реосигурању као битне детерминанте осигурања“,
- регионалној актуарској конференцији CEE/SEE за 2024. годину и 2. Конгресу "Actuaires du Monde" у организацији Агенције за надзор осигурања ФБиХ и Актуарског друштва у БиХ,
- Јахорина економском форуму 2024 под називом: „Западни Балкан - дугорочни правци развоја“ у организацији Удружења економиста „Економски форум“,
- 4. конференцији „D Days“ под називом: „Актуелне промјене у пословању финансијског сектора - зеленије, дигиталније, одговорније“ у организацији „Вам

consult“ д.о.о Бања Лука уз подршку Агенције за банкарство Републике Српске и Министарства финансија и трезора БиХ,

- 28. Међународном конгресу под називом „Рачуноводство, ревизија и финансије у функцији јачања отпорности пословних ентитета“ у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске,
- конференцији о сајбер безбједности на тему: „Обезбјеђење приступа, података и апликација“ у организацији „4sec“ д.о.о,
- конференцији под називом: „Дани осигурања Републике Српске-ДОРС 2024“ у организацији Удружења друштава за осигурање Привредне коморе Републике Српске.

4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама

У оквиру сарадње са иностраним супервизорима, у извјештајном периоду, остварена је сарадња са:

- Европским тијелом за надзор осигурања и пензионих фондова (енг. European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA), кроз учешће на конференцији „EIOPA конференција источне сарадње“ (енг. EIOPA Eastern Cooperation Conference) и на вебинару „Регулатива о дигиталној оперативној отпорности“ (енг. Digital Operational Resilience Act-DORA),
- Центром за реформу финансијског извјештавања Свјетске банке (енг. World Bank Center for Financial Reporting Reform) кроз виртуелно учешће на семинару о изазовима имплементације IFRS 17 који је организован у оквиру програма Пут у Европу, Програм рачуноводствене реформе и институционалног јачања за мала и средња предузећа (енг. Road to Europe Program of Accounting Reform and Institutional Strengthening for Small and Medium Enterprises - REPARIS for SMEs),
- Агенцијом за надзор осигурања Републике Словеније у оквиру истраживања о утицају инфлације на профитабилност индустрије осигурања у региону централне и источне Европе и Транскавказије,
- Хрватском агенцијом за надзор финансијских услуга (ХАНФА), кроз учешће на конференцији на тему: "Будућност мировина: пут према већим примањима у старости", те
- Централном банком Мађарске, кроз учешће на регионалном семинару централне и источне Европе и Транскавказије (СЕЕТ) на тему: „Фокус супервизије у наредним годинама: климатске промјене, дигиталне иновације и Солвентност II“ организованим у сарадњи са Међународном асоцијацијом супервизора у осигурању (IAIS).

Сарадња са иностраним институцијама и струковним удружењима остваривана је и путем учешћа представника Агенције:

- на 25. годишњем савјетовању на тему: „Динамика - правни оквир и трендови осигурања“ у организацији Удружења за право осигурања Србије и Удружења осигуравача Србије,

- на 22. међународном симпозијуму, у организацији Удружења актуара Србије и Економског факултета у Београду, на тему: „Трансформација тржишта осигурања - одговори на нове изазове“,
- у попуњавању упитника о услугама осигурања достављеном од стране секретаријата за средњоевропски уговор о слободној трговини (енг. Central European Free Trade Agreement - CEFTA),
- на 9. годишњој конференцији у организацији Међународног удружења за истраживање пензија (енг. International Pension Research Association - IPRA) кроз виртуелно присуство,
- на 27. Будванским правничким данима у организацији Савеза удружења правника Србије и Републике Српске,
- на конференцији „Хрватски дани осигурања 2024“ у организацији Хрватског уреда за осигурање (ХУО),
- на радионици „Супервизија базирана на ризику сајбер безбједности“ у организацији Center of Excellence in Finance (CEF), Љубљана, Словенија, те
- на конференцији српски дани осигурања под називом: „Пустите јуче...“ у организацији Удружења осигуравача Србије.

Агенција је, поред наведеног, активно учествовала и у давању коментара и примједби на публикацију под називом "Осигурање и могућности финансирања ризика на Западном Балкану" у издању Развојног програма Уједињених нација (енг. United Nations Development Programme - UNDP).

Агенција је у овом извјештајном периоду примљена у чланство Међународне асоцијације супервизора у осигурању (у даљем тексту: IAIS). Након аплицирања у 2022. години за чланство у IAIS и накнадне комуникације о статусу и надлежностима, Агенција је обавјештена да је постала пуноправни члан на ванредној годишњој скупштини IAIS, која је одржана у септембру 2024. године. Статус чланства Агенције у IAIS-у се може потврдити и увидом на листу чланова IAIS, на њиховој интернет страници: <https://www.iaisweb.org/about-the-iais/iais-members/>, на којој је Агенција наведена као члан ове међународне асоцијације. Чланство у IAIS-у ће олакшати даљу међународну сарадњу Агенције, те такође представља међународну идентификацију Агенције као супервизора. Као члан IAIS-а, Агенција је у овом извјештајном периоду остварила сарадњу кроз следеће активности:

- виртуелно присуство на информационој сесији за нове чланове,
- виртуелно учествовање на IAIS глобалном семинару,
- одговарање на упите других финансијских регулатора везано за ограничења улагања, те за минималне капиталне захтјеве,
- попуњавање IAIS анкете о политици сукоба интереса,
- похађање "on-line" курса под називом "FSI-IAIS Regulatory and Supervisory Training Online (FIRST ONE course)" и
- виртуелно присуство на састанку IAIS радне групе за рачуноводство и ревизију.

Агенција је такође у овом извјештајном периоду поднијела пријаву за чланство у Међународној организацији пензијских супервизора (у даљем тексту: IOPS), које окупља супервизоре приватног пензијског осигурања. Агенција је добила обавјештење да је на састанку Извршног одбора IOPS-а, који је одржан 10. јуна 2024. године у Паризу, добила статус управног члана IOPS-а и приступ информацијама које важе само за чланове. Статус чланства се такође може потврдити и увидом на листу чланова IOPS, на њиховој интернет страници: <https://www.iopsweb.org/membership/iops-members-observers.htm>. Као члан IOPS-а, Агенција је у овом извјештајном периоду остварила сарадњу кроз сљедеће активности:

- виртуелно учешће на заједничком састанку са OECD Радном групом за приватне пензије (енг. Working Party on Private Pensions – WPPP),
- одговарање на упит Хрватске агенције за надзор финансијских услуга везано за супервизорске накнаде у добровољном пензијском осигурању,
- попуњавање IOPS упитника о инвестицијама добровољних пензијских фондова и
- гласање на генералној скупштини IOPS-а.

Провођене су активности усаглашавања приједлога Споразума о разумијевању о међусобној сарадњи и размјени информација о сектору осигурања између Агенције, Агенције за надзор осигурања ФБиХ, Агенције за осигурање у БиХ и Хрватске Агенције за надзор финансијских услуга. Управни одбор Агенције је информисан о наведеним активностима, те прихватио информацију уз закључак да не постоје законске препреке за потписивање истог. Агенција за осигурање у БиХ је покренула процедуру прибављања одобрења Предсједништва Босне и Херцеговине у складу са чланом 4. Одлуке о поступању министарстава, управних организација и других институција Босне и Херцеговине приликом предузимања активности и покретања поступака у подручју међународних односа, које имају за циљ остваривање међународне сарадње из њиховог дјелоokruga рада³¹. У току израде овог извјештаја, Агенција је обавијештена од стране Агенције за осигурање у БиХ, да Предсједништво БиХ није одобрило потписивање наведеног споразума, гдје је за одобравање истог било спорно питање потписника.

О активностима међународне сарадње, Агенција је извјестила Министарство финансија Републике Српске и Комитет за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске.

4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања

Агенција је организовала едукацију и испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању, и то један редовни и два ванредна испитна рока. Едукација је обухватала програм предвиђен прописима, а стручни испит је у редовном року положило 35 кандидата, а у ванредним роковима 59 кандидата. Имена кандидата, који су положили стручни испит, објављена су на интернет страници Агенције.

---

³¹ „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број: 57/14

Због све учесталијих напада и угрожавања безбједности информационих система, Агенција је, уз помоћ екстерног сарадника, организовала савјетодавно едукативни програм у виду вебинара из области безбједности пословних информационих система. Вебинару су присуствовали представници свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској. Циљ обуке је био да се полазници на што једноставнији начин, користећи разумљиву терминологију и презентујући конкретне примјере, упознају са правилима понашања која треба поштовати да би се заштитили од злонамјерних активности на интернету (нпр. хакерских активности), које могу бити усмјерене на потпуно или ограничено онемогућавање коришћења информационих система у односу на предвиђени начин његовог коришћења.

У циљу едукације и повећања јавне свијести о значају осигурања реализован је и савјетодавно-едукативни програм - Заштита потрошача у осигурању. Сврха овог програма је била подизање нивоа информисаности грађана Републике Српске и Брчко Дистрикта о значају и потреби осигурања, друштвеном и економском значају осигурања, те едукација грађана у случају настанка осигураних случајева и механизмима заштите њихових права, кроз упознавање са прописима и институцијама у области заштите потрошача у осигурању. У оквиру наведеног програма организовано је неколико предавања у ауто школама и јавних трибина широм Републике Српске, вршена је промоција превенције и заштите потрошача у осигурању кроз дигиталне медије, те је успостављена специјална телефонска линија путем које су грађани могли постављати упите, који се односе на област осигурања.

У циљу успјешније примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, Агенција прати и утврђује потребе за едукацијом обвезника из области осигурања, те у сарадњи са другим институцијама Републике Српске и струковним удружењима организује семинаре и радионице из ове области. Агенција је у сарадњи са Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и Агенцијом за банкарство Републике Српске, 17.12.2024. године организовала вебинар на тему: „Примјена прописа о спречавању прања новца и финансирање терористичких активности у сектору хартија од вриједности, факторинга, услуга повезаних са виртуелним валутама, осигурања, добровољног пензијског осигурања и микрокредитних организација“.

У сврху указивања на могуће правце и претпоставке очувања стабилности и развоја дјелатности осигурања у актуелним тржишним и макроекономским условима, директор Агенције је у интервјуу за регионални часопис „Свијет осигурања“ представила тржиште осигурања Републике Српске.

Агенција је, у овом извјештајном периоду припремила информативни летак о добровољном пензијском осигурању, те информативни летак "Омбудсман у осигурању – заштита потрошача у осигурању", који ће бити издани и дистрибуисани у наредном периоду.

Информисање учесника на тржишту осигурања и јавности континуирано се обавља и у оквиру сарадње са медијима, те путем интернет странице Агенције. Унапријеђивање интернет странице Агенције, започето у претходном извјештајном периоду, је настављено, те се на њој објављују сљедећи подаци:

- обрачуната премија по врстама осигурања, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијалама друштава осигурање из ФБиХ, као и на нивоу тржишта, односно сектора осигурања Републике Српске,
- исплаћене штете по врстама осигурања, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијалама друштава осигурање из ФБиХ, као и на нивоу тржишта, односно сектора осигурања Републике Српске,
- подаци из финанијских извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и
- остали битни статистички подаци сектора, односно тржишта осигурања Републике Српске (учесници, структура запослених, концентрација, обрачуната премија по каналима продаје и сл).

Наведени подаци су у овом извјештајном периоду постали доступни и на интернет страници на енглеском језику, а у циљу представљања и међународног позиционирања Агенције и тржишта осигурања Републике Српске.